

VOORJAARSNOTA 2011

Voorjaarsnota 2011

Juni 2011

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding	5
1.1 Inleiding	7
1.2 Leeswijzer.....	7
Hoofdstuk 2 Bestaand financieel meerjarenperspectief 2011 - 2015	9
2.1 Uitgangspositie financieel meerjarenperspectief (inclusief bestuursakkoord)	10
2.2 Algemene uitkering gemeentefonds	12
Hoofdstuk 3 Voortgang per programma met financiële afwijkingen	13
Programma 1 Bestuur	14
Programma 2 Openbare orde en veiligheid	26
Programma 3 Beheer openbare ruimte	28
Programma 4 Economische zaken	33
Programma 5 Onderwijs.....	35
Programma 6 Cultuur, sport en recreatie.....	40
Programma 7 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	46
Programma 8 Volksgezondheid en milieu	52
Programma 9 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	56
Hoofdstuk 4 Geactualiseerd financieel meerjarenperspectief 2011 - 2015	61
4.1 Structurele budgetaanpassingen.....	63
4.2 Incidentele budgetaanpassingen.....	64
4.3 Investeringsplan 2011 - 2015	65
4.4 Realisatie bezuinigingen	66
4.5 Geactualiseerd meerjarenperspectief 2011 - 2015.....	67
4.6 Niet gehonoreerde budgetaanpassingen.....	67
Hoofdstuk 5 Uitgangspunten begroting 2012	69
Begrotingsrichtlijnen 2012.....	71

Hoofdstuk 1

Inleiding

1.1 Inleiding

Voor u ligt de voorjaarsnota 2011, met daarin de actualisering van het financiële meerjarenperspectief 2011-2015. Met het opnemen van dit geactualiseerde meerjarenperspectief is de voorjaarsnota een belangrijk document voor de financieel kaderstellende rol van de gemeenteraad. Het geeft niet alleen een bijstelling van het lopende jaar, maar stelt ook de kaders voor de komende meerjarenbegroting 2012-2015.

De opzet van de voorjaarsnota is dit jaar gewijzigd. De raads werkgroep Planning en Control heeft aangegeven de voorjaarsnota in een nieuw jasje te willen steken om de sturing- en informatiewaarde van de tussentijdse rapportages te verhogen. Zo zal er voortaan bij zowel de voor- als najaarsnota gerapporteerd worden over de voortgang van de prestaties uit de programmabegroting 2011-2014. Voorheen vond dit uitsluitend achteraf bij de jaarrekening plaats waardoor bijsturing niet meer mogelijk was. Verder wordt voortaan bij grootschalige investeringen uit het investeringsplan 2011 een beleidsmatige toelichting gemaakt. Ook worden eventuele ontwikkelingen die er (gaan) spelen beschreven. Toegelicht wordt ook hoe het staat met de realisatie van de voorgestelde bezuinigingsvoorstellen uit de programmabegroting 2011-2014. Daarnaast heeft het team communicatie een eindredactie uitgevoerd over de voorjaarsnota.

Wat gebleven is zijn de toelichtingen op financiële afwijkingen die het gevolg zijn van ontwikkelingen. Hierbij moeten de voorstellen voldoen aan de drie O's te weten:

- Onvoorzien
- Onuitstelbaar en
- Onontkoombaar.

Voor nieuw beleid is, zolang we moeten bezuinigen, in principe geen financiële ruimte.

Tot slot mogen, als gevolg van de vaststelling van de nota waardering en afschrijving 2011, geen investeringen meer onder de € 10.000 worden geactiveerd. De hiervoor benodigde budgetten worden in deze voorjaarsnota eenmalig in dat jaar beschikbaar gesteld en direct ten laste van de exploitatie gebracht. Hierdoor verschuiven de "kleine" investeringen uit het investeringsplan naar het onderdeel financiële afwijkingen bij de programma's.

1.2 Leeswijzer

Na de inleiding gaat hoofdstuk 2 van deze voorjaarsnota in op het bestaande financiële meerjarenperspectief 2011-2015 dat is opgebouwd uit het saldo van de vorige programmabegroting en de na die tijd genomen raadsbesluiten. Verder wordt ingegaan op de ontwikkeling van de algemene uitkering gemeentefonds en het bestuursakkoord 2011 – 2015.

Hoofdstuk 3 beschrijft vervolgens de voortgang per programma met de financiële afwijkingen. Dit wordt toegelicht op basis van de volgende kopjes:

- A. Voortgangsrapportage prestaties programmabegroting 2011-2014
- B. Financiële afwijkingen
Toelichting op afwijkingen, waarbij de kopjes bij de voorstellen verwijzen naar de betreffende producten met daarachter het onderwerp.
- C. Grootschalige investeringen
Toelichting op nieuwe investeringen uit het investeringsplan 2011 die groter zijn dan € 75.000
- D. Bezuinigingen 2011-2014
Toelichting op de realisatie van de bezuinigingsvoorstellen uit de programmabegroting 2011-2014, waarbij in programma 1 de bezuinigingen op bedrijfsvoering en kostendekkendheid apart worden weergegeven.

In hoofdstuk 4 staat het geactualiseerde financieel meerjarenperspectief 2011-2015. Hierin worden de financiële consequenties zowel incidenteel als structureel in een overzicht weergegeven plus de consequenties van het nieuwe investeringsplan 2011-2015 en de realisatie van alle bezuinigingen. Dit hoofdstuk wordt afgesloten met een saldo dat als kader dient voor het opstellen van de programmabegroting 2012-2015.

In hoofdstuk 5 worden tenslotte de uitgangspunten voor de begroting 2012 weergegeven.

Hoofdstuk 2

Bestaand financieel meerjarenperspectief 2011 - 2015

2.1 **Uitgangspositie financieel meerjarenperspectief (inclusief bestuursakkoord)**

In de programmabegroting 2011-2014 is voor die jaren flink bezuinigd om een sluitend meerjarenperspectief te krijgen. In november 2010 heeft uw raad daar besluiten over genomen. Een onzekerheid die deel uitmaakte van het te bezuinigen bedrag was de korting op het gemeentefonds en de gevolgen van het regeerakkoord. In de meerjarenbegroting is daarvoor een stelpost opgenomen die oploopt tot 1,5 miljoen euro in 2014.

Bestuursakkoord 2011-2015

Met de totstandkoming van het regeerakkoord van het kabinet Rutte waarin achttien miljard euro aan structurele bezuinigingen is opgenomen is daar iets meer helderheid in gekomen maar we wachten nog op de meicirculaire 2011.

Naast de forse ombuigingen komen er ook met nieuwe taken en verantwoordelijkheden op de gemeenten af. Het gaat daarbij om decentralisatie van:

- Werken naar vermogen: één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt (dit komt neer op een hervorming van de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet sociale werkvoorziening (WSW) en de Wet Werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong)
- Begeleiding AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten)
- Jeugdzorg
- Ruimte, natuur en economie
- Water

De laatste twee raken gemeenten in mindere mate.

Sinds januari 2011 heeft de VNG gesprekken gevoerd met het Rijk, het IPO (Interprovinciaal Overleg) en de UvW (Unie van Waterschappen) over de totstandkoming van het bestuursakkoord 2011-2015. In het bestuursakkoord zijn afspraken gemaakt waarbij gemeenten zich verder kunnen ontwikkelen tot eerste overheid en (ook de nieuwe) taken en ambities kunnen waarmaken. Belangrijk hierbij zijn de financiële consequenties voor de gemeenten.

De sombere financieel-economische omstandigheden vormen een beperking voor de financiële mogelijkheden binnen het bestuursakkoord. Dat geldt met name voor de nieuwe taken op het terrein van de arbeidsmarkt, maar ook voor het gemeentefonds in het algemeen. De normeringsystematiek van het gemeentefonds wordt in ere hersteld. Vanaf 2012 gaan we weer 'samen de trap op, samen de trap af', met 2011 als startpunt. Er wordt geen nieuwe behoedzaamheidsreserve ingevoerd, de maartcirculaire wordt afgeschaft en de accresmededeling uit die circulaire komt in de meicirculaire. De ontwikkeling van het gemeentefonds blijft volgens huidige inzichten grosso modo op het niveau dat het Rijk al had ingecalculeerd en aan de gemeenten gecommuniceerd in de decembercirculaire. Bij de uitkomsten van de meicirculaire zal dit worden toegelicht.

Op de terreinen Jeugdzorg en AWBZ zijn resultaten behaald bij het verruimen van de beleidsvrijheid van gemeenten, de vaststelling van de omvang van de budgetten en het beperken van het toezicht. Daarnaast zijn er randvoorwaarden gecreëerd voor het monitoren van de voortgang van de decentralisaties. De overheveling van de correcte budgetten wordt onafhankelijk getoetst. Ook zijn cumulatiebedingen opgenomen voor specifieke groepen die mogelijk geraakt worden door meerdere maatregelen en is het financiële herverdeelisico van de decentralisaties voor gemeenten beperkt tot € 15 per inwoner voor de drie decentralisatie-operaties samen.

Verder is de structurele taakstelling van € 50 miljoen in 2012 oplopend naar € 100 miljoen in 2014 rond de RUD's (regionale uitvoeringsdiensten) van de baan. De vulling van het afvalfonds wordt zonodig wettelijk gegarandeerd.

Tot slot zal gedurende deze kabinetsperiode het lokale belastinggebied niet worden gewijzigd. De macronorm OZB blijft in stand. Voor verdere details wordt verwezen naar het bestuursakkoord.

Nadere uitwerking bestuursakkoord in de programmabegroting 2012-2015

Half april is een onderhandelaarakkoord gesloten dat in juni 2011 aan de gemeenten wordt voorgelegd. Na instemming is het bestuursakkoord gereed en kan daarna verder uitgewerkt worden. Pas dan zal duidelijk worden wat de financiële consequenties voor Dalfsen inhouden en in hoeverre de stelpost voldoende is. Dit is te laat om nog mee te kunnen nemen in de voorjaarsnota. De verdere uitwerking van het bestuursakkoord wordt op zijn vroegst meegenomen bij het opstellen van de programmabegroting 2012-2015.

Wat we nu al wel weten is dat door de rijksbezuinigingen en het bestuursakkoord de financiële positie van de sociale werkvoorzieningschappen (SW bedrijven) steeds zorgelijker wordt. Het verwachte verlies van Wezo over het jaar 2010 zal neerkomen op € 1,3 miljoen. Over het jaar 2011 wordt een verlies verwacht van € 3 miljoen. Bij ongewijzigd beleid loopt het verlies op tot € 5 miljoen in 2014. Dalfsen heeft een aandeel van ongeveer 6% in Wezo en betaalt aan de hand van dit percentage mee in de verliezen. Dit betekent dat de gemeentelijke bijdrage aan Wezo over 2010 ongeveer € 70.000 is en over 2011 € 140.000. De gemeentelijke bijdrage kan oplopen tot € 300.000 in 2014.

Daarnaast werken ook nog veel WSW-werknemers bij Larcom. Het ziet ernaar uit dat Larcom in dezelfde mate de gevolgen ondervindt van de bezuinigingen op de rijksbijdrage als Wezo. De kans is dus groot dat de gemeentelijke bijdrage voor de sociale werkvoorziening in 2014 in totaal uitkomt op € 600.000.

Een derde onderdeel van de gemeentelijke bijdrage is de zogeheten overrealisatie. De gemeente Dalfsen heeft ongeveer 5 fte meer gerealiseerd dan de taakstelling van het Rijk. Deze overrealisatie wordt veroorzaakt doordat de taakstelling is gedaald zonder dat werknemers zijn uitgestroomd via pensioen of verhuizing. Aan de andere kant zijn wel WSW-ers uit andere gemeenten naar Dalfsen verhuisd die onder de taakstelling van Dalfsen vallen. Het gevolg is dat 5 fte niet uit de rijksbijdrage kunnen worden betaald, maar uit eigen middelen moeten worden bekostigd. Binnen het bestuur van Wezo is besloten dat de kosten van een fte gelijk worden gesteld met de rijksbijdrage per fte, oftewel € 27.000. Vijf maal dit bedrag is € 135.000 nadelig.

Voor het jaar 2011 wordt de totale gemeentelijke bijdrage aan de uitvoering van de WSW geraamd op € 205.000. Dit betreft de bijdrage in het verlies over 2010 (€ 70.000) en de kosten van de overrealisatie (€ 135.000). In de begroting 2011 staat een gemeentelijke bijdrage van € 50.000 opgenomen. Er moet dus een bijraming plaats vinden van € 155.000. Bij programma 7 is deze bijraming meegenomen. Voor de meerjarenraming moet vanaf 2012 ook een forse bijraming plaatsvinden. Dit wordt meegenomen bij de uitwerking van het bestuursakkoord in de programmabegroting 2012-2015.

Uitgangspositie meerjarenperspectief

In de voorliggende voorjaarsnota is het financiële meerjarenperspectief 2011-2015 geactualiseerd ten opzichte van de door de raad vastgestelde begrotingsuitkomsten en de nadien genomen raadsbesluiten, de consequenties van het bestuursakkoord staan voorsnog op p.m. De huidige uitgangspositie is in onderstaande tabel weergegeven.

Huidig meerjarenperspectief 2011-2015

<i>(bedragen in euro's; - = nadeel)</i>	2011	2012	2013	2014	2015
<i>Door de raad geautoriseerde begrotingsuitkomsten</i>					
Saldo programmabegroting 2011	241.400	218.600	26.600	8.600	8.600
Moties/amendementen:					
Halveren opbrengst gehandicaptenparkeerkaart	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
Verlagen bezuiniging openbaar groen		-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Vluchtelingenwerk ontzien	-900	-1.800	-2.700	-3.600	-3.600
Begrotingswijzigingen 2010:					
Structurele gevolgen najaarsnota 2010	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Consequenties bestuursakkoord		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Actueel meerjarenperspectief april 2011	227.500	163.800	-29.100	-48.000	-48.000

2.2 Algemene uitkering gemeentefonds

Structurele doorwerking vanuit jaarrekening

Voordeel € 100.000 (S)

Door het definitief worden van diverse gegevens uit voorgaande jaren, die van invloed zijn op de hoogte van de algemene uitkering, is in de jaarrekening 2010 een incidenteel voordeel ontstaan van € 390.000. Een deel hiervan, met name de gegevens van de oppervlakte bebouwing in ha, werken structureel door. Het gaat daarbij om circa € 100.000. Hiermee komt de opbrengst van de algemene uitkering voor 2011 overeen met de maartcirculaire van het gemeentefonds.

Uitkomsten meicirculaire

p.m.

De meicirculaire wordt naar verwachting pas eind mei ontvangen. De analyse hiervan zal worden nagezonden.

Hoger accres gemeentefonds

Voordeel 2012 € 100.000, 2013 € 150.000, 2014 € 200.000 en 2015 € 250.000

Het ministerie heeft op verzoek van de VNG half mei de meest recente accresraming van het gemeentefonds gepresenteerd. Het gemeentefonds groeit in de jaren 2012-2015 meer dan eerder geraamd in de decembercirculaire, vooral voor de jaren 2012 en 2013.

De startnota van het Rijk uit november 2010 vermeldt voor 2012 nog een licht negatief accres. Nu is in dat jaar sprake van een positief accres van € 132 miljoen. Het hogere accres in de jaren 2012 en 2013 vertaalt zich door naar 2014 en 2015. Voor Dalfsen achten wij het reëel om voor de jaren vanaf 2012 € 100.000 olopend naar € 250.000 in 2015 toe te voegen. Wel wijzen we erop dat de uitkering nog kan wijzigen zowel in positieve als negatieve zin. Zo zijn de nieuwe cijfers onder voorbehoud van een goedgekeurd bestuursakkoord en kan de ontwikkeling van de maatstaven, zoals ze opgenomen worden in de meicirculaire, van invloed zijn op het saldo. Vandaar dat de uitkomsten van de meicirculaire nog op p.m. staan.

Tezamen leidt dit tot het volgende saldo.

<i>(bedragen in euro's; - = nadeel)</i>	2011	2012	2013	2014	2015
Actueel meerjarenperspectief april 2011	227.500	163.800	-29.100	-48.000	-48.000
Structurele doorwerking vanuit jaarrekening	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Uitkomsten meicirculaire 2011	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Hoger accres gemeentefonds		100.000	150.000	200.000	250.000
Actueel meerjarenperspectief	327.500	363.800	220.900	252.000	302.000

Hoofdstuk 3

Voortgang per programma met financiële afwijkingen

Programma 1 Bestuur

A. Voortgangsrapportage prestaties programmabegroting 2011-2014

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
De kernkwaliteiten van de gemeente Dalfsen beter benutten.	<ul style="list-style-type: none"> • Vaststelling en uitvoering nieuw communicatiebeleid. • Uitvoeren gemeentelijk promotiebeleid.
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i> De nieuwe communicatienota staat geagendeerd voor de raadsvergadering van oktober. Het gemeentelijk promotiebeleid is in april 2011 ter informatie aan de raad aangeboden.</p>	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Betrokken en goed geïnformeerde burgers.	<ul style="list-style-type: none"> • Actieve informatievoorziening en burgerparticipatie. • Actieve persvoorlichting.
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i> Actieve informatievoorziening en actieve persvoorlichting zijn voortdurende processen. Burgerparticipatie komt terug in de nieuwe communicatienota en bevat de aanbevelingen van de rekenkamer en de gemeenteraad.</p>	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Verbetering dienstverlening.	<ul style="list-style-type: none"> • Meer aandacht voor telefonische dienstverlening. • Dienstverlening in de servicepunten onverkort handhaven.
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i> In 2011 wordt onderzocht op welke punten de telefonische dienstverlening verbeterd kan worden. In 2010 is de dienstverlening op de servicepunten geëvalueerd. Hieruit is gebleken dat de waardering voor de servicepunten zowel in Nieuwleusen als in Lemelerveld hoog is. Uitgangspunt is dat de dienstverlening op de servicepunten op het huidige niveau gehandhaafd blijft.</p>	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Optimaliseren informatievoorziening website.	<ul style="list-style-type: none"> • Doorontwikkeling gemeentelijke website. Duidelijk en toegankelijk taalgebruik en vormgeving. • De website moet actueel, volledig en veilig blijven.
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i> De hierboven genoemde punten zijn nog steeds van toepassing en blijven dat ook. Het internet is immers voortdurend in ontwikkeling. Binnen het nieuwe communicatiebeleid krijgt de gemeentelijke website en Social Media een prominente plek.</p>	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Vergroten mogelijkheden digitale aanvragen producten en diensten.	<ul style="list-style-type: none"> • Doorontwikkeling elektronische dienstverlening. Aanvragen kunnen steeds meer volledig digitaal afgehandeld worden.
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i> Doorontwikkeling van de elektronische dienstverlening is een continu punt van aandacht. Nieuwe producten worden digitaal beschikbaar gemaakt. Zo is dit jaar de digitale aanvraag van zwemabonnementen gereed gekomen. Maar daarnaast komt er ook steeds meer inzicht in aanvragen van burgers, zodat de klant op de hoogte blijft van de status van een proces. Er wordt aan gewerkt om deze zaakstatus ook digitaal beschikbaar te stellen via de website.</p>	

B. Financiële afwijkingen

College van BenW – arbeidsongeschiktheidverzekering **Nadeel € 7.700 (S)**

De gemeente is op grond van de APPA (Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers) onder meer verplicht om aan burgemeester en wethouders een aanspraak op arbeidsongeschiktheidspensioen toe te kennen. Het gevolg van deze verplichting is dat gemeenten een financieel risico lopen wanneer de burgemeester en/of een wethouder arbeidsongeschikt wordt. Voorgesteld wordt om dit voortaan te verzekeren. De kosten van de verzekeringspremie bedragen € 7.700 per jaar voor het afdekken van dit risico.

College van BenW - neveninkomsten **Voordeel € 34.000 (I)** **Voordeel vanaf 2012 € 22.000 (S)**

In de CAO voor politieke ambtsdragers is verrekening van neveninkomsten opgenomen. Dit levert een voordeel op voor de gemeente dat is becijferd op € 34.000 voor 2011 en vanaf 2012 € 22.000.

Bestuursondersteuning BenW - Klanttevredenheidonderzoek **Voordeel 2011 € 8.000 (I)** **Nadeel 2012 € 8.000 (I) - Voordeel 2013 € 8.000 (I) - Nadeel 2015 € 8.000 (I)**

Als gevolg van een andere prioritering van dit onderzoek wordt het geplande onderzoek van 2011 doorgeschoven naar 2012. Daarna zal dit onderzoek nog eenmaal in de drie jaar plaats vinden. De hiermee gepaard gaande budgetverschuivingen leveren voor de komende jaren eenmalig een voordeel dan wel een nadeel op.

Bestuursondersteuning BenW – Bestuurskracht onderzoek **Nadeel € 50.000 (I)**

Naar aanleiding van een debat in de raadsvergadering van januari jl. over de plannen van de colleges van Hardenberg en Ommen om te komen tot een ambtelijke fusie, heeft het college aangegeven dit jaar een onderzoek te gaan doen naar de bestuurskracht van Dalfsen. Over de concept-opdrachtformulering voor dat onderzoek bent u in consulterende zin geraadpleegd. Het onderzoek wordt door een door het college geselecteerd bureau uitgevoerd. De kosten worden voorlopig ingeschat op € 50.000.

Bestuurlijke communicatie en voorlichting – promotiefilm Dalfsen **Nadeel 2014 € 8.500 (I)**

De promotiefilm wordt gebruikt om inwoners en geïnteresseerden te informeren over de gemeente tijdens informatieavonden, beurzen en avonden voor nieuwe inwoners en staat op de website. Vervanging in verband met actualisatie bedraagt € 8.500.

Bestuursondersteuning raad - RIS **Nadeel € 7.500 (I)** **Nadeel vanaf 2012 € 6.000 (S)**

Het RIS (raadsinformatiesysteem) van de gemeente is aan een update toe. Bij deze update is tevens rekening gehouden met de wens om de beelden van vergaderingen te archiveren. De eenmalige kosten van deze update bedragen voor dit jaar € 7.500. Deze verdergaande digitalisering, waarbij het aantal kijkers naar vergaderingen onbeperkt is, kost jaarlijks € 11.000. Daartegenover staat een besparing van de kosten voor drukwerk en streaming van € 5.000. Per saldo levert dit een structureel nadeel op van € 6.000.

Deelnemingen nutsbedrijven – rentevergoeding **Voordeel € 36.100 (I)**

Bij de verkoop van Essent is een lopende lening van Enexis niet mee verkocht aan RWE maar overgedragen aan de aandeelhouders. Voor het beheer hiervan is de Vordering op Enexis B.V. opgericht. In de begroting is met deze rentevergoeding nog geen rekening gehouden. Voor 2011 levert dit een eenmalig voordeel op van € 36.100.

Overige financiële middelen – Dividend BNG **Voordeel € 29.700 (S)**

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) kijkt terug op een positief jaar, ondanks de nog altijd onzekere marktomstandigheden. Een meer dan redelijk rendement voor de aandeelhouders is gecombineerd met recordscores met betrekking tot nieuwe kredietverlening en marktaandelen. De nettowinst over 2010 bedraagt € 257 miljoen. Voorgesteld wordt om hiervan € 128 miljoen uit te keren aan aandeelhouders (€ 2,30 per aandeel). Aangezien wij 33.735 aandelen hebben, ontvangen wij in totaal € 77.600. Dit is structureel € 29.700 meer dan begroot.

Algemene kosten P&O – Kosten stagiaires **Nadeel € 10.000 (I)**

Gezien het aantal stagiaires/afstudeerders dat op dit moment binnen onze organisatie werkzaam is, verwachten we dat in de loop van 2011 een financieel tekort, ad € 10.000, voor dit onderdeel ontstaat. De toename van het aantal beschikbaar gestelde stageplaatsen/afstudeeropdrachten heeft onder andere te maken met de krapte op de arbeidsmarkt. Door ons aan de voorkant van de arbeidsmarkt te profileren, laten wij geen kansen onbenut om ook voor de toekomst over voldoende gekwalificeerd personeel te kunnen beschikken. Verder wordt het tekort veroorzaakt doordat voorgaande jaren per stagiaire /afstudeerder een subsidie van het A&O-fonds werd verkregen van € 1.000. Met ingang van 2011 is deze regeling afgeschaft.

Algemene kosten P&O – Reis en verblijfkosten **Nadeel € 8.000 (S)**

Door een toename van het aantal dienstreizen is het beschikbare budget niet meer toereikend. Door de aanschaf van een aantal NS business card's (openbaar vervoer) heeft er wel een verschuiving plaats gevonden van het eigen auto gebruik naar openbaar vervoer. Desondanks is een aanvullend budget van € 8.000 noodzakelijk.

Algemene kosten P&O - Mobiliteit **Nadeel € 120.000 (I)**

In het kader van de bezuinigingen en het stroomlijnen van de organisatie zijn ter ondersteuning van mobiliteit van medewerkers faciliteiten nodig. In dat kader nemen we van 2 medewerkers afscheid en bedraagt de verwachte financiële nasleep voor het afdekken van risico's € 120.000.

Programma Dienstverlening **Nadeel 2011 € 60.000 (I)**
Nadeel 2012 € 60.000 (I)

De gemeente scoort goed op het punt van dienstverlening, zoals bijvoorbeeld blijkt uit de klanttevredenheidsonderzoeken die om het jaar worden gehouden ('Waar staat je gemeente.nl'). Toch wordt het verbeteren van de dienstverlening voor de komende twee jaar hoog op de agenda gezet. Daar zijn verschillende redenen voor, waarvan we hier de belangrijkste noemen. Begin 2009 heeft de gemeenteraad de nota 'Dienstverlening; visie en verbeteragenda' vastgesteld. Diverse actiepunten zijn opgepakt. Dit gebeurt echter incidenteel, te weinig geïntegreerd en met onvoldoende ambitie en voortvarendheid.

Daarnaast worden er van rijkswege eisen gesteld aan de dienstverlening, onder andere op het gebied van de basisregistraties, maar ook aan de informatievoorziening richting burgers en bedrijven. Doelstelling is dat de gemeenten in 2015 dé toegangspoort tot (bijna) alle overheidsinformatie worden. Gemeenten worden geacht daarvoor een KCC (klantcontactcentrum) in te richten. Dit vraagt van de organisatie een andere manier van werken en een herstructurering van de informatiestromen.

Daar komt nog bij dat we de komende jaren als gemeente extra taken zullen moeten uitvoeren, terwijl de personeelsformatie vanwege de bezuinigingen in zal moeten krimpen. Dit betekent dat we onze werkprocessen diepgaand moeten analyseren en (nog) efficiënter zullen moeten werken.

Om dit gestructureerd en integraal aan te pakken is besloten tot het invoeren van een programma dienstverlening, dat naar verwachting een looptijd van twee jaar zal hebben (waarna de resultaten zullen worden verwerkt in de gebruikelijke werkprocessen). Het programma bestaat uit zeven projecten: 1) dienstverleningscultuur en klantgerichtheid; 2) procesoptimalisatie, lean werken en deregulering; 3) opzetten van een klantcontactcentrum; 4) informatievoorziening en kennissystemen; 5) dienstverlening en de wijkteams; 6) bedrijvenloket; 7) burgerparticipatie.

Het is de bedoeling om een parttime programmamanager hiervoor vrij te maken die de projecten gaat coördineren en aanjagen. Een van de eerste taken van de programmamanager wordt het opstellen van een projectplan. Over dit plan informeren wij uw raad te zijner tijd.

Hoewel voor een deel van de projecten budgetten beschikbaar zijn, zijn aan het programma extra kosten verbonden. Een gedetailleerde begroting moet nog worden opgesteld, maar ruwweg zal een budget nodig zijn van € 120.000 over een periode van twee jaar. Daarvan is € 75.000 nodig voor personeelskosten (vervanging van de programmamanager die nu werkzaam is op de afdeling Ontwikkeling en Grondzaken), € 5.000 voor begeleiding (programmamanagement is voor onze organisatie een nieuwe manier van werken waarmee wij via dit programma ervaring op willen doen) en € 40.000 als werkbudget.

Met deze eenmalige investering willen wij niet alleen een kwaliteitsimpuls geven aan onze dienstverlening, maar ook een bijdrage leveren aan het in de hand houden van de structurele uitgaven voor de dienstverleningsvoorzieningen in de toekomst (waaronder de voorzieningen die door de rijksoverheid aan ons worden opgelegd).

Automatisering – financiële administratie

Nadeel € 10.000 (I)

De laatste jaren hebben zich enkele ontwikkelingen voorgedaan die invloed hebben gehad op de financiële administratie. Op korte termijn dient zowel op het gebied van de centrale facturering als de BTW actie te worden ondernomen.

Bij het verder uitrollen van de centrale facturering binnen onze organisatie bleek dat de factuurmodule FAK-400 niet optimaal is ingericht in relatie tot de financiële administratie. Voor het herinrichten van FAK-400 is externe ondersteuning vanuit de softwareleverancier noodzakelijk. Daarnaast dienen de gebruikers van FAK-400 een bijscholing te krijgen om optimaal gebruik te kunnen blijven maken van deze module. De kosten die hiermee gemoeid zijn bedragen eenmalig € 5.000.

Bij de invoering op 1 januari 2003 van het BTW compensatiefonds (BCF) is de financiële administratie van de gemeente ingericht met BTW-codes. De ontwikkelingen op het gebied van de BCF zijn de laatste jaren flink toegenomen. Door deze ontwikkelingen is een herinrichting van de BTW-codes noodzakelijk. Aangezien dit een erg specialistisch werk is, dient dit extern te worden uitgevoerd. De kosten die hiermee gemoeid zijn bedragen eenmalig € 5.000.

Automatisering – apparatuur en software brandweer

Nadeel vanaf 2012 € 7.500 (S)

Per post beschikt de brandweer over 4 Pc's (inclusief specifieke software) en een complete beamerset. Voor de software licenties, het onderhoud en de vervanging van deze apparatuur is jaarlijks een bedrag van € 7.500 nodig.

Vastgoedinformatievoorziening - Basisregistratie Grootschalige Topografie

P.M.

In de programmabegroting 2011 – 2014 hebben wij onder de paragraaf Bedrijfsvoering al melding gemaakt van de komst van de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT). De huidige Grootschalige Basiskaart Nederland (GBKN) vormt samen met andere registraties en met toevoeging van een aantal verbeteringen de basis voor de nieuwe BGT. Samen met andere overheidsinstanties worden gemeenten aangewezen als bronhouder. Zodra de BGT is opgezet, zal de GBKN vervallen. Dit wordt waarschijnlijk 2015. Tot die tijd moet de GBKN in elk geval actueel worden gehouden. Hoewel het programma BGT zich nog in de ontwerpfasen bevindt, tekenen de hoofdlijnen zich al steeds meer af.

Samen met 10 andere gemeenten in NW-Overijssel is een quickscan uitgevoerd op de aanwezige data. Uit de quickscan blijkt dat er nog veel werk moet worden verricht om de huidige data te actualiseren en op te waarderen om te kunnen voldoen aan de toekomstige specificaties van de BGT. Daarbij worden de kosten voor de gemeente Dalfsen op dit moment globaal geschat op een bedrag dat ligt tussen de € 180.000 en € 350.000. Binnen de programmaorganisatie, onder leiding van het ministerie van Infrastructuur en Milieu, wordt gewerkt aan een beleidsvisie op hoofdlijnen. Zodra alle betrokken partijen hiermee instemmen zal de verdere detaillering plaatsvinden en zal de BGT bij wet worden ingevoerd. Wij verwachten dan ook in het 2^e halfjaar 2011 meer inzicht te hebben in o.a. het informatiemodel, de financiering en het realisatietraject.

Onderhoud en beheer buitendienst

Nadeel 2014 € 5.000 (I)

Nadeel 2015 € 8.300 (I)

Voor 2014 staat de vervanging van de, in 2013 afgeschreven, grote trilplaat gepland. De trilplaat wordt ingezet bij het aanleggen van inritten en bestratingwerkzaamheden. De vervangingskosten bedragen € 5.000. Voor 2015 staat de vervanging van de, in 2015 afgeschreven, rol voor de sportvelden van het wijkteam Lemelerveld gepland. De vervangingskosten bedragen € 8.300.

C. Grootschalige investeringen

Is niet van toepassing voor dit programma.

D. Bezuinigingen 2011-2014

D1 Bezuinigingen van programma 1

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Halveren budget rekenkamer	14.000	14.000	14.000	14.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Halveren budget rekenkamer	14.000	14.000	14.000	14.000

Toelichting voorjaarsnota:

Binnenkort wordt in de raad een voorstel voorgelegd over de toekomst van de rekenkamercommissie (RKC). De eerste optie hierin is het slapende houden en de ontwikkelingen van de VNG met betrekking tot de afschaffing van de verplichting op de RKC voor gemeenten met minder dan 60.000 inwoners te schrappen, in de gaten houden.

De tweede mogelijkheid is het 1 directeursmodel. Bij beide opties wordt de bezuiniging hoogstwaarschijnlijk gehaald. Al is het financiële plaatje bij het 1 directeursmodel nog niet volledig in beeld, omdat de opzet van dit model pas duidelijk wordt, nadat hiervoor gekozen is.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Bestuurskosten	5.500	5.500	5.500	5.500
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Scholing	1.500	1.500	1.500	1.500
Hoorzittingen	4.000	4.000	4.000	4.000

Toelichting voorjaarsnota:

Scholing

De vraag naar scholing verschilt per jaar. Wanneer men verkiezingen heeft gehad is er meer behoefte aan scholing. Gelet op de geringe bestedingen de afgelopen jaren kan dit budget bezuinigd worden. Voor 2011 wordt verwacht binnen het budget te blijven.

Hoorzittingen

Het structurele budget voor hoorzittingen is geschrapt. Mocht er in de toekomst behoefte zijn aan hoorzitting zal hier binnen het desbetreffende project rekening mee worden gehouden.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Kernpunten naar 2 pagina's	23.500	23.500	23.500	23.500
Taakstelling jaarlijkse evenementen	3.000	3.000	3.000	3.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Kernpunten naar 2 pagina's	23.500	23.500	23.500	23.500
Taakstelling jaarlijkse evenementen	3.000	3.000	3.000	3.000

Toelichting voorjaarsnota:

In de maanden januari en februari zijn de pagina's KernPUNTEN teruggebracht naar twee pagina's. De verplichte publicaties hebben voorrang boven de niet-verplichte publicaties. De organisatie is hiervan op de hoogte.

Over de taakstelling voor de jaarlijkse evenementen is op dit moment nog niets te zeggen.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Opzeggen statistiekpakket		5.000	5.000	5.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Opzeggen statistiekpakket	5.000	5.000	5.000	5.000

Toelichting voorjaarsnota:

Het oude pakket om de statistieken van onze website en het intranet te meten SiteStat is opgezegd. Al vanaf 1 januari 2011 wordt gebruik gemaakt van het gratis pakket Google Analytics. De software van Google is aan onze website gekoppeld en functioneel. Dit levert een extra incidenteel voordeel op van € 5.000.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Overstappen naar Overijsselse Ombudsman	2.700	2.700	2.700	2.700
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Overstappen naar Overijsselse Ombudsman	1.200	1.200	1.200	1.200

Toelichting voorjaarsnota:

Bezuiniging gerealiseerd tot een bedrag van € 1.200. De besparing is berekend op basis van de daadwerkelijk verschuldigde bedragen en niet op basis van het in de begroting opgenomen bedrag. De Nationale Ombudsman bracht jaarlijks een bedrag van € 0,197 per inwoner in rekening. De Overijsselse Ombudsman brengt jaarlijks een bedrag van € 0,10 per inwoner in rekening plus € 1.500 per behandelde klacht en € 200 voor een korte interventie. In 2009 en 2010 zijn geen klachten extern behandeld.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Stelpost overwerk schrappen	20.000	20.000	20.000	20.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Stelpost overwerk schrappen	20.000	20.000	20.000	20.000

Toelichting voorjaarsnota:

Het betreft hier een financieel technische bezuiniging die verwerkt is in de personeelsbegroting. Hierdoor is deze bezuiniging gehaald.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Taakstelling representatie	4.000	4.000	4.000	4.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Taakstelling representatie	0	4.000	4.000	4.000

Toelichting voorjaarsnota:

Op dit moment kan nog geen goede inschatting worden gemaakt. Daarvoor is het nog te vroeg. Wel moet worden opgemerkt dat we in 2011 afscheid hebben genomen van burgemeester Urlings. Daaropvolgend is burgemeester Noten geïnstalleerd. Het afscheid en de installatie brengt in 2011 extra kosten met zich mee waardoor de bezuiniging voor 2011 naar verwachting niet gehaald wordt. Voor 2012 en verder blijft de bezuiniging van kracht.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Lagere contributie VNG		4.000	4.000	4.000
Lidmaatschap Euregio beëindigen		9.600	9.600	9.600
Halveren bijdrage Jumelage Hörstel		1.100	1.100	1.100
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Lagere contributie VNG		3.200	3.200	3.200
Lidmaatschap Euregio beëindigen		9.600	9.600	9.600
Halveren bijdrage Jumelage Hörstel		1.100	1.100	1.100

Toelichting voorjaarsnota:

VNG

De VNG gaat de komende 4 jaar 2% per jaar op de contributie bezuinigen. In totaal gaat het om 8%. Hiermee wordt ons bezuinigingsvoorstel van 10% grotendeels gehaald.

Euregio

Voor 2012 is het lidmaatschap van de Euregio opgezegd. Hierdoor wordt de bezuiniging gehaald.

Horstel

Horstelcomite is in kennisgesteld van de halvering van het budget.

D2 Bezuinigingen op Bedrijfsvoering

Personele bezuinigingen

In de bezuinigingsoperatie is ook een reductie van de personeelsformatie voorzien. Daarbij werd een onderscheid gemaakt tussen bedrijfsvoering en takenreductie.

In de praktijk is dit onderscheid moeilijk te maken en is het lang niet altijd duidelijk onder welke categorie een personele bezuiniging valt. We hebben daarom besloten om de twee taakstellingen bij elkaar op te tellen en daarover ook te rapporteren. De totale bezuiniging op het personeel loopt dan op van € 100.000 in 2011 tot € 700.000 in 2014.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Personele taakstelling takenreductie		50.000	250.000	450.000
Personele taakstelling bedrijfsvoering	100.000	150.000	200.000	250.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Personele bezuinigingen	155.000	274.000	440.000	456.000

Toelichting voorjaarsnota:

De invulling van de personeelsreductie is gekoppeld aan het (natuurlijk) verloop. Iedere vacature die in de afgelopen tijd is ontstaan is door het directieteam kritisch tegen het licht gehouden. Daarbij is gekeken naar de noodzaak van het invullen van de vacature, maar ook naar taakverschuivingen binnen de organisatie (interne invulling van vacatures). Het resultaat is dat enkele vacatures geheel niet meer zijn ingevuld en andere gedeeltelijk.

Hoewel de balans pas definitief aan het eind van het jaar kan worden opgemaakt, is nu al zeker dat we de bezuinigingen op personeel in de jaren 2011 en 2012 ruimschoots zullen halen. De reeds gerealiseerde bezuinigingen in 2011 bedragen € 155.000 en die voor 2012 bedragen € 274.000. De functies die niet of slechts gedeeltelijk weer worden ingevuld betreffen: ondersteuning directie; juridische kwaliteitszorg; communicatie en voorlichting; personeel en organisatie; onderhoud en beheer; en diverse functies bij milieu en bouwen. Op grond van deze aanpak verwachten wij de taakstelling voor 2013 en 2014 ook helemaal te gaan halen.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Taakstelling representatie	3.000	3.000	3.000	3.000
Pensioen in zicht	10.000	10.000	10.000	10.000
Kosten RI&E	5.000	5.000	5.000	5.000
Ondernemingsraad	3.000	3.000	3.000	3.000
Periodiek arbeids-geneeskundig onderzoek	5.000	5.000	5.000	5.000
Vacaturekosten	9.000	9.000	9.000	9.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Taakstelling representatie	3.000	3.000	3.000	3.000
Pensioen in zicht	10.000	10.000	10.000	10.000
Kosten RI&E	5.000	5.000	5.000	5.000
Ondernemingsraad	3.000	3.000	3.000	3.000
Periodiek arbeids-geneeskundig onderzoek	5.000	5.000	5.000	5.000
Vacaturekosten	9.000	9.000	9.000	9.000

Toelichting voorjaarsnota:

De bezuinigingsvoorstellen zijn ingeboekt in de begroting 2011 e.v. en zullen ook daadwerkelijk worden gerealiseerd.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
FPU gemeenten	108.000	108.000	108.000	108.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Reserve Pre-VUT	108.000	108.000	108.000	108.000

Toelichting voorjaarsnota:

Het bezuinigingsvoorstel is gehaald door het bedrag uit de begroting te halen. Er is een reserve gevormd waaruit de uitkeringen betaald kunnen worden.

Volgens de berekening is voor 2011 een uitkeringsbedrag van €140.800 te verwachten dat uit de reserve gehaald wordt.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Ziekte- en ongevalrisico	113.000	113.000	113.000	113.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Ziekte- en ongevalrisico	113.000	113.000	113.000	113.000

Toelichting voorjaarsnota:

Is in de begroting verwerkt. Het huidige ziekteverzuim in de organisatie is zeer laag (ook in vergelijking met gemeenten uit dezelfde grootteklasse). Wanneer we dit vast kunnen houden (en daar wordt beleid op gemaakt) zullen we de bezuinigingen over deze periode realiseren.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Huur apparatuur	4.000	4.000	4.000	4.000
Telefoonkosten	10.000	10.000	10.000	10.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Huur apparatuur	4.000	4.000	4.000	4.000
Telefoonkosten	10.000	10.000	10.000	10.000

Toelichting voorjaarsnota:

Een aantal contracten voor vaste telefonie zijn inmiddels opnieuw aanbesteed. Hierdoor worden de voorgestelde bezuinigingen gehaald voor wat betreft de vaste (lijn)kosten voor telefonie. Huur apparatuur geeft tot nu toe ook een positief resultaat.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Schoonmaak	16.000	16.000	16.000	16.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Schoonmaak	16.000	16.000	16.000	16.000

Toelichting voorjaarsnota:

De contractafspraken zijn voor een aantal onderdelen herzien en anders uitgevoerd. (vermindering VSR controles etc.) Daarnaast is het contract voor de sanitaire voorzieningen opnieuw aanbesteed met een gunstig effect. De bezuinigingen lijken hierdoor gehaald.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Verhogen tarief hondenbelasting	22.000	22.000	22.000	22.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Verhogen tarief hondenbelasting	22.000	22.000	22.000	22.000

Toelichting voorjaarsnota:

Conform besluitvorming is het tarief voor de Hondenbelasting 2011 verhoogd. In hoeverre er sprake zal zijn van een positief bedrag van € 22.000 is afhankelijk van het werkelijk aantal honden in het jaar 2011. Als op basis van het werkelijk aantal honden de meerjarenbegroting aangepast moet worden gebeurt dit bij de begroting 2012.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
OZB tarief eigenaren verhogen tot rijksnorm	150.000	300.000	375.000	450.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
OZB tarief eigenaren verhogen tot rijksnorm	150.000	300.000	375.000	450.000

Toelichting voorjaarsnota:

Conform besluitvorming is bij de berekening van het tarief voor de onroerende - zaakbelastingen 2011 rekening gehouden met een extra opbrengst van € 150.000. In hoeverre er sprake zal zijn van een positief bedrag van € 150.000 is mede afhankelijk van het toekennen van de WOZ – bezwaren. Als op basis van de bezwaren de meerjarenbegroting aangepast moet worden melden we dit bij de begroting 2012.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Verhogen tarief toeristenbelasting	50.000	100.000	100.000	100.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Verhogen tarief toeristenbelasting	50.000	100.000	100.000	100.000

Toelichting voorjaarsnota:

Conform besluitvorming is het tarief voor de Toeristenbelasting in 2011 verhoogd naar € 0,75. In hoeverre er sprake zal zijn van een positief bedrag van € 50.000 is afhankelijk van het werkelijk aantal overnachtingen. Als op basis van het werkelijk aantal overnachtingen over 2010 de meerjarenbegroting aangepast moet worden gebeurt dit bij de begroting 2012. Vanaf 2012 wordt het tarief verhoogd naar € 1,00. De bezuiniging wordt zodoende gehaald.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Tweejaarlijkse controle hondenbelasting	7.000		7.000	
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Tweejaarlijkse controle hondenbelasting	7.000		7.000	

Toelichting voorjaarsnota:

Conform besluitvorming zal er in 2011 en 2013 geen controle op de hondenbelasting plaatsvinden. De bezuiniging wordt daardoor gehaald.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Aflossing geldlening Vechthorst t.g.v. exploitatie	200.000	200.000	200.000	200.000
Renteopbrengst vaste buffer algemene reserve	50.000	50.000	50.000	200.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Aflossing geldlening Vechthorst t.g.v. exploitatie	200.000	200.000	200.000	200.000
Renteopbrengst vaste buffer algemene reserve	50.000	50.000	50.000	200.000

Toelichting voorjaarsnota:

Het betreft hier financieel technische bezuinigingen die alle verwerkt zijn in de programmabegroting 2011 – 2014. Hierdoor zijn al deze bezuinigingen gehaald.

D3 Bezuinigingen met betrekking tot onderzoek kostendekkendheid

In 2010 is gestart met een gemeentebreed onderzoek naar de kostendekkendheid van de tarieven. Hierbij is onderzocht welke activiteiten er voor een product verricht worden. De "grote belastingen" als afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn hierbij de meest in het oog springend. In 2011 wordt een nieuw Gemeentelijk Rioleringsplan opgesteld. Daarom wordt het onderzoek naar de kostenstructuur van de rioolheffing in 2011 uitgevoerd. Jaarlijks wordt al aan de hand van de kosten een becijfering gemaakt van de hoogte van de benodigde opbrengsten. Bij beide belastingen worden grote tariefschommelingen afgevlakt door te werken met een egalisatiereserve. Voor "kleine belastingen" als de diverse legessoorten mogen maximaal kostendekkende tarieven worden gevraagd.

Gebleken is dat het opzetten van een goede en juiste kostentoerekening een tijdrovende activiteit is. Vandaar dat in de programmabegroting 2011-2014 de eerste besluiten over het onderzoek zijn genomen en dat in 2011 verder wordt gewerkt aan het onderzoek. Onderwerpen die nog nader onderzocht worden zijn:

- APV vergunningen (zoals bijvoorbeeld voor evenementen).
- Overige onderwerpen legesverordening (zoals bijvoorbeeld de bouwvergunningen).
- Nieuw gemeentelijk rioleringsplan.
- Precariobelasting, marktgelden, standplaatsen.
- Een overzicht van de privaatrechtelijke tarieven opstellen en deze tarieven jaarlijks te indexeren (bijvoorbeeld tarieven voor visakten, jachtovereenkomsten, bruggelden, verhuur groenstroken etc.).
- Tarieven die publiekrechtelijk in een verordening vastgelegd kunnen worden niet meer privaatrechtelijk te innen. Dit zijn: liggelden/havengelden en nieuwe rioolaansluitingen.
- Richtlijnen opstellen over huur van het evenemententerrein en het in rekening brengen van water en elektriciteit.
- Eenduidig beleid opstellen voor bruikleenovereenkomsten groenstroken voor zowel particulieren als bedrijven en gebruik overige gronden.
- Meer toerekenen aan producten.

De eventuele consequenties van bovengenoemde onderwerpen zullen meegenomen worden bij de programmabegroting 2012-2015.

Bij de begroting 2011 is al wel reeds een besluit genomen over onderstaande twee onderwerpen.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
25% veegkosten wegen meenemen in tarieven	20.000	20.000	20.000	20.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
25% veegkosten wegen meenemen in tarieven	20.000	20.000	20.000	20.000

Toelichting voorjaarsnota:

Conform besluitvorming zijn genoemde kosten meegenomen in de berekening van het tarief 2011. Als op basis van de werkelijke kosten over 2010 de meerjarenbegroting aangepast moet worden gebeurt dit bij de begroting 2012.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Invoeren leges gehandicaptenparkeerkaart	7.000	7.000	7.000	7.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Invoeren leges gehandicaptenparkeerkaart	7.000	7.070	7.141	7.212

Toelichting voorjaarsnota:

Bij de raming is uitgegaan van 110 aanvragen per jaar. De stand op 15 maart is 25 aanvragen, waardoor aan eigen bijdragen € 1.600 is ontvangen (legeskosten zijn € 64). Als deze trend zich doorzet wordt de verwachte opbrengst gerealiseerd.

Conclusie

Bijna alle bezuinigingen binnen het programma bestuur en van de bedrijfsvoering en het onderzoek kostendekkendheid worden gerealiseerd. De navolgende consequenties worden in de begroting verwerkt.

Bedragen in euro's "-" = nadeel	2011	2012	2013	2014
Opzeggen statistiekpakket	5.000			
Overstappen naar Overijsselse Ombudsman	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Taakstelling op representatie en evenementen	-4.000			
Lagere contributie VNG		-800	-800	-800
Personele taakstelling	55.000	74.000		
Totaal	54.500	71.700	-2.300	-2.300

Programma 2 Openbare orde en veiligheid

A. Voortgangsrapportage prestaties programmabegroting 2011-2014

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Het uitbreiden van de samenwerking binnen het cluster brandweer, wat moet leiden tot een verlaging van de kosten, verbetering van kwaliteit en reductie van de kwetsbaarheid.	Onderzoek naar de mogelijkheden door stuur- en projectgroep. Ontwikkelen van samenwerkingsmodellen.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> In 2010 is een voortvarende start gemaakt. Het project loopt door in 2011 en zal net voor de zomervakantie worden afgerond. Stand van zaken: inventarisatie huidige situatie nagenoeg afgerond, in kaart brengen van gewenste situatie voor de helft gereed. Middels Nieuwsbrieven worden de Gemeenteraad en het College op de hoogte gehouden.	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Eenduidige aansturing en centrale afspraken met de drie posten van de brandweer.	In overleg met het kader van de brandweer worden hierover afspraken gemaakt en schriftelijk vastgelegd.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> Het verbetertraject 'Brandweer Dalfsen 2.0' is gestart in 2010 en is in ontwikkeling. Stand van zaken: voor 75% gereed, deel van de afspraken op het gebied van Repressie (uitruk) moet nog voltooid worden. Afronding: juni 2011.	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Het huidige hoge niveau van veiligheid in de gemeente Dalfsen vasthouden.	Uitvoering geven aan het vernieuwde integrale veiligheidsbeleid.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> In november 2010 is de Kadernota Integrale Veiligheid 2011-2014 door de gemeenteraad vastgesteld. Hierin zijn de speerpunten voor de komende jaren benoemd. Via (tweejaarlijkse) Uitvoeringsprogramma's (de eerste voorjaar 2011 beschikbaar) wordt concreet aangegeven wat we wanneer gaan doen.	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Uitvoering geven aan de wettelijke implementatie-eisen van de Wet Veiligheidsregio, met bijzondere aandacht voor de versterking van de gemeentelijke kolom.	Via het Beleidsoverleg Openbare orde en Veiligheid (BOV-overleg) en overleg van gemeentesecretarissen input vanuit Dalfsen leveren.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> Vanaf 2012 geldt een vernieuwde rampenstructuur. In 2011 moeten hiervoor veel voorbereidingen worden getroffen. Door deelname aan diverse werkgroepen en overleggen draagt de gemeente Dalfsen hieraan bij.	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Het huidige gemeentelijke externe veiligheidsbeleid actualiseren.	De nieuwe (wettelijke) ontwikkelingen op het gebied van externe veiligheid opnemen in het huidige externe veiligheidsbeleid.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> In het voorjaar van 2011 wordt het huidige externe veiligheidsbeleid geactualiseerd, waarbij recente (wettelijke) ontwikkelingen worden meegenomen. De gemeente Dalfsen neemt weer deel aan het Meerjarenprogramma Externe Veiligheid Overijssel (MEVO II), wat loopt van 2011 tot 2014.	

B. Financiële afwijkingen

Brandweerkorpsen - onderhoudsbudget

Nadeel € 15.000 (S)

Uit de cijfers van de laatste jaren blijkt dat de post 'Onderhoud roerende zaken' structureel overschreden wordt met ongeveer € 5.000. Daarnaast worden oneigenlijke zaken als het vervangen van duurzame goederen, niet zijnde de reguliere (grotere) investeringen, hieruit ook betaald. Vanuit transparantie en bedrijfsvoeringmatige sturing is dit noodzakelijk.

De investeringen voor uitruklaarzen komen structureel te vervallen in de investeringen. In plaats hiervan wordt de post 'Vervanging duurzame goederen' structureel verhoogd met € 5.000.

Hieruit worden dan alleen die laarzen betaald die werkelijk aan vervanging toe zijn. Daarmee zijn de kosten beter in de hand te houden door uitmiddeling over langere termijn. Ook is direct noodzakelijke vervanging bedrijfsvoeringstechnisch eenvoudiger te realiseren.

De kosten voor de software voor de Mobiele Data Terminals (MDT) zijn de laatste jaren fors gestegen en de stijging is structureel. Om jaarlijkse overschrijdingen te voorkomen is een verhoging van het budget noodzakelijk van € 5.000. Tezamen is er sprake van een structureel nadeel van € 15.000.

C. Grootschalige investeringen

Is niet van toepassing voor dit programma.

D. Bezuinigingen 2011-2014

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Onderzoek kostenbesparing brandweer		25.000	25.000	25.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Onderzoek kostenbesparing brandweer		25.000	25.000	25.000

Toelichting voorjaarsnota:

Door vermindering van het aantal uren van de brandweercommandant is er met ingang van 2011 al € 30.000 structureel bezuinigd op de personeelslasten. Deze bezuiniging is in de begroting 2011-2014 al meegenomen. In deze begroting is ook een bezuinigingsopdracht van € 25.000 opgenomen met ingang van 2012. Het is ook afhankelijk van het resultaat van de samenwerking met Staphorst en Zwartewaterland of deze bezuiniging gehaald gaat worden.

Conclusie

Zoals het er nu uitziet worden alle bezuinigingen binnen het programma gerealiseerd.

Programma 3 Beheer openbare ruimte

A. Voortgangsrapportage prestaties programmabegroting 2011-2014

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>Een goed onderhoudsniveau van de aanwezige verharde wegen , straten en pleinen. Oude "probleemwegen " opwaarderen door het uitvoeren van een herinrichtingsplan. Indicator: Het percentage wegen waarvan het onderhoudsniveau ingevolge de CROW voor meer dan 90 % als goed is gekwalificeerd. Kengetal 2009: 94 %</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het uitvoeren van de herinrichting van de Meester Gorisstraat – Kampfstraat. • Het uitvoeren van de herinrichting van de Berkenlaan. • Het uitvoeren van de herinrichting van de grote parkeerplaats voor de Schakel. • Het renoveren van Zandspeur (gedeelte Gentiaan – Bosmansweg, Markeweg, Brandweg, Meenteweg). • Het aanbrengen van graskantstenen langs de Vilstersedijk en Vlierhoekweg.
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering van de Meester Gorisstraat – Kampfstraat is mede afhankelijk van de voortgang van de bouwactiviteiten van de woningbouwvereniging. De daadwerkelijke uitvoering zal naar alle waarschijnlijkheid in 2012 plaatsvinden. • De herinrichting van de Berkenlaan gaat niet door. De woningstichting legt een aantal parkeerplaatsen aan waarna deze voor beheer en onderhoud worden overgedragen aan de gemeente. • De herinrichting van de grote parkeerplaats wordt in 2012 voorzien. Dit hangt nauw samen met de ontwikkelingen in de omgeving. In verband met de doorgevoerde bezuinigingen wordt de schaal waarop renovatie plaatsvindt zorgvuldig afgewogen. • Renoveren van wegen zoals Zandspeur, Brandweg en Meenteweg en het aanbrengen van graskantstenen, daar waar bermschade het meest voorkomt en na prioritering, wordt besteksgereed gemaakt en in het voorjaar aanbesteed. 	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>Het verkeer in de gemeente Dalfsen moet vlot en veilig worden afgewikkeld. Hinder in de vorm van geluids- en trillingsoverlast moet zoveel mogelijk worden beperkt (doelstelling GVVP).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-infrastructureel: in samenwerking met Veilig Verkeer Nederland opstellen en uitvoeren van het Actieplan Verkeersveiligheid 2011. • Planvorming aansluitingen N 348 bij Lemelerveld (samen met provincie). • Planvorming opwaarderen N35 (deel Zwolle-Wythmen). • Opwaardering N 340 (+ planvorming samen met provincie). • Uitvoeren verkenning aansluiting Jagtlusterallee – Westeinde – Dedemsweg; • Aanleg Verbindingsweg Bouwhuisweg-Jagtlusterallee. • Verharding fietsvoorziening Sterrebosweg; • Verbeteren oversteek Vechtdijk (gekoppeld aan Waterfront).

Toelichting voorjaarsnota:

- Actieplan 2010 is in april geëvalueerd (collegestuk), Actieplan 2012 wordt in het najaar opgesteld (college oktober).
- Planvorming aansluitingen N348 – Stand van zaken in maart aan college gerapporteerd, informerend naar raad in mei (jaarwerkplan). In 2011 opzetten provinciale planstudie, najaar inspraakdocument ter inzage, in 2012 aanbestedingsprocedure. Gemeentelijke procedures en aansluiten onderliggend wegennet in deze planning inpassen.
- Planvorming N35 – mei college, juni raad. Dalfsen blijft betrokken bij de planstudie Zwolle – Wythmen van Rijkswaterstaat en provincie. Over kortetermijnmaatregelen (verkeerslichten Koelmansstraat) is in januari een bijeenkomst bij Rijkswaterstaat geweest. Dit moet in 2011 klaar voor uitvoering gemaakt worden.
- Planvorming N340 – inspraakreactie in januari in college voorbereid, in februari in raad geweest. Wordt verzonden naar provincie, die reacties verwerkt en ontwerp eventueel aanpast. Inzet van Dalfsen in project-, stuur- en consultatiegroep loopt in 2011 door, waarbij accent van verkeer meer naar ruimtelijke ordening gaat (wijkersproblematiek).
- Ronde Jagtlusterallee – Westeinde – Dedemsweg – in 2011 vervolg bestemmingsplanprocedure. Grondaankoop loopt. Civieltechnische voorbereiding loopt ook, in samenwerking met de provincie. Gemeente is trekker.
- Doortrekken Beatrixlaan (Bouwhuisweg – Jagtlusterallee) – in 2011 moet het project besteksklaar zijn. Naar verwachting starten de werkzaamheden in het laatste kwartaal van 2011.
- Oversteek Vechtdijk – vervolgonderzoek (route kern Dalfsen van en naar station) is opgestart in februari door Bonotraffics. Opgenomen in provinciaal Uitvoeringsprogramma Fiets (subsidie).

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>De gemeente moet haar inwoners een veilige, leefbare en bereikbare leefomgeving bieden. "Veilig" is in deze zin het voldoen aan de landelijke doelstellingen van het programma Duurzaam Veilig.</p> <p>Indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none">• In 2020 mogen er landelijk nog maximaal 500 verkeersdoden zijn (landelijk Strategisch plan verkeersveiligheid) dit is een daling van 53% t.o.v. 2002.• In 2020 mogen er nog maar 12.250 ziekenhuisgewonden zijn (dit is een daling van 34% t.o.v. 2002).	<ul style="list-style-type: none">• Ongevallenbeeld objectief analyseren, subjectieve verkeersveiligheid via enquête.• Recreatieve functie van het fietspadennet versterken, o.a. verharding fietsvoorziening Sterrebosweg.
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Versterken fietsroutenetwerk: Met project Migaweg wordt een veilige fietsverbinding tussen Lemelerveld en de Lemelerberg gerealiseerd. In januari 2011 is het bestemmingsplan onherroepelijk geworden. In maart 2011 is gestart met het opstellen van het bestek. De stand van zaken over fietspad Sterrebosweg (evenals fietspad Vennenbergweg) komt, zoals gepland, het vierde kwartaal 2011 aan de orde in het college (ter informatie naar de gemeenteraad).• Ongevalanalyse: nieuwe cijfers over 2010 zijn in mei bekend gemaakt en in juni gerapporteerd aan het college. Regulier onderzoek subjectieve verkeersveiligheid wordt ook in 2011 uitgevoerd (onderdeel Actieplan Verkeersveiligheid).	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p>Het hebben van actuele beleidsplannen is belangrijk.</p> <p>Indicatoren: Van de 12 aanwezige beleidsnota's openbare ruimte zijn er 10 actueel. Het groenstructuurplan en het beleidsplan voor de berm- en sloten zijn niet meer actueel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen van een actueel groenstructuurplan. • Opstellen van een nieuw beleidsplan voor berm – en slootbeheer.
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i> Het groenstructuurplan (GSP) wordt gedeeltelijk in eigen beheer opgesteld. Voor advisering wordt een extern bureau ingeschakeld. In het jaarwerkplan staat dat de uitgangspuntennotitie GSP in juni 2011 wordt vastgesteld door het college. In 2012 moet het GSP vastgesteld worden door de raad.</p> <p>Het beleidsplan voor het berm- en slootbeheer heeft een lage prioriteit en is afhankelijk van het beleid van waterschap Groot Salland over de watergangen en de in 2011 vast te stellen gedragsregels inzake de Flora- en Fauna wetgeving. Het opstellen van een nieuw beleidsplan wordt doorgeschoven naar 2012.</p>	

B. Financiële afwijkingen

Onderhoud openbare ruimte - areaaluitbreiding Nadeel vanaf 2012 € 24.500 (S)

Als gevolg van areaaluitbreiding, door gedeeltelijke realisatie van Industrierrein Posthoornweg, Gerner Marke, Kampmansweg, Westerbouwlanden (Noord), is vanaf 2012 een extra budget nodig van € 17.400 voor het beheer en onderhoud van : Openbaar groen € 5.900, Openbare verlichting € 500 en Wegen binnen de bebouwde kom € 11.000. Voor de uitbreiding van het areaal aan fietspaden is vanaf 2012 een extra budget nodig van € 7.100 voor onderhoud.

Wegen algemeen – wegennota 2014-2018 Nadeel 2014 € 8.500 (I)

Voor de jaarschijf 2014 ontbreekt het bedrag dat nodig is voor de actualisatie van de Wegenbeheernota en de Nota onverharde wegen. Voorgesteld wordt dit bedrag alsnog op te voeren.

Exploitatiekosten projecten Investeren met Gemeenten Nadeel vanaf 2012 € 9.000 (S)

Op 28 juni 2010 heeft uw raad ingestemd met de realisatie van programma Symfonie aan de Vecht (Investeren met Gemeenten). Bij het raadsvoorstel was ook een overzicht met de verwachte exploitatiekosten van Rondje Vecht gevoegd. De middelen € 9.000 voor de instandhouding van de nieuwe/aangepaste voorzieningen waren nog niet verwerkt in de begroting.

C. Grootschalige investeringen

Investering	Herinrichten opwaarderen woonomgeving straten en pleinen
Bedrag	200.000
Budgethouder	Nijkamp
Directeur	Goeree

Toelichting voorjaarsnota:

De twee voornaamste doelstellingen zijn:

- het (pro-) actief kunnen inspelen op o.a.: burgerparticipatie, inspraak, klachten, gebruikerswensen, kleinschalige ruimtelijke ontwikkelingen, etc. De huidige situatie kan dan worden aangepast aan het veranderende gebruik van de omgeving;
- volgens het Wegenbeheerplan wordt voor groot onderhoud jaarlijks geld beschikbaar gesteld. Hierbij wordt geen rekening gehouden met o.a. herinrichting en rehabilitatie. Gelijktijdig met uitvoering van groot onderhoud of ruimtelijke ontwikkelingen is het wenselijk de straten op te waarderen door eventueel wijziging van de inrichting, groen, verlichting, gebruik nieuw materiaal enz.

Investering	Wensenlijst Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan
Bedrag	100.000
Budgethouder	Nijkamp
Directeur	Goeree

Toelichting voorjaarsnota:

Uit bedrag voorgaande jaren wordt het Dalfser deel van de kosten voor de aanleg van de rotonde Jagtlusterallee – Westeinde – Dedemsweg betaald (raming rond € 500.000).

Het bedrag van € 100.000 voor 2011 wordt ingezet voor de Rechterensedijk (verkenning naar kortetermijnmaatregelen die de verkeersveiligheid verbeteren), de route kern Dalfsen – station (n.a.v. onderzoek Bonotraffics) en voor planvormingsonderzoek N377 – traverse Nieuwleusen (provincie).

In 2012 staat het actualiseren van de huidige Uitvoeringsnota (2009 – 2012) op het programma.

D. Bezuinigingen 2011-2014

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Uitkomsten onderzoek beheer openbare ruimte	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Uitkomsten onderzoek beheer openbare ruimte	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

Toelichting voorjaarsnota:

Het onderzoek van het bureau Cyber naar de effectiviteit van de buitendienst is afgerond.

De gedane aanbevelingen worden nu uitgewerkt.

De raad wordt hierover in juni geïnformeerd.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Verlagen niveau groot onderhoud wegen buiten kom	65.000	130.000	130.000	260.000
Verlagen niveau regulier onderhoud wegen buiten kom		20.000	20.000	20.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Verlagen niveau groot onderhoud wegen buiten kom	65.000	130.000	130.000	260.000
Verlagen niveau regulier onderhoud wegen buiten kom		20.000	20.000	20.000

Toelichting voorjaarsnota:

De vastgestelde bezuinigingen zijn verwerkt in de begroting 2011-2014. Bezuiniging van deze grote omvang kan voor een lange termijn niet zonder consequenties voor de kwaliteitsvermindering worden doorgevoerd. In de nieuwe wegennota van 2013 wordt op deze consequenties ingegaan.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Verlagen niveau groot onderhoud wegen binnen kom	35.000	70.000	70.000	140.000
Verlagen niveau regulier onderhoud wegen binnen kom		20.000	20.000	20.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Verlagen niveau groot onderhoud wegen binnen kom	35.000	70.000	70.000	140.000
Verlagen niveau regulier onderhoud wegen binnen kom		20.000	20.000	20.000

Toelichting voorjaarsnota:

De vastgestelde bezuinigingen zijn verwerkt in de begroting 2011-2014. Bezuiniging van deze grote omvang kan voor een lange termijn niet zonder consequenties voor de kwaliteitsvermindering worden doorgevoerd. In de nieuwe wegennota van 2013 wordt op deze consequenties ingegaan.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Verlagen kwaliteitsniveau openbaar groen			20.000	40.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Verlagen kwaliteitsniveau openbaar groen			20.000	40.000

Toelichting voorjaarsnota:

Bezuiniging is in de begroting 2011-2014 opgenomen.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Aanscherpen pachtovereenkomsten	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Aanscherpen pachtovereenkomsten				

Toelichting voorjaarsnota:

Mogelijke verhoging van de pachtarieven en huurovereenkomsten openbaar groen (nu € 0,50 per m² per jaar) wordt nog onderzocht.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Lagere dotatie voorziening groot onderhoud gebouwen	85.000	85.000	85.000	85.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Lagere dotatie voorziening groot onderhoud gebouwen	85.000	85.000	85.000	85.000

Toelichting voorjaarsnota:

De vastgestelde verlaagde dotatie wordt verwerkt in de begrotingen. In 2012 wordt het beleidsplan gebouwenbeheer geactualiseerd. Hierin worden de consequenties van de verlaging inzichtelijk gemaakt.

Conclusie

Zoals het er nu uitziet worden alle bezuinigingen binnen het programma gerealiseerd.

Programma 4 Economische zaken

A. Voortgangsrapportage prestaties programmabegroting 2011-2014

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
De positie van gevestigde bedrijven versterken	<ul style="list-style-type: none"> • Winkelconcentratiebeleid: (winkel)voorzieningen betrekken bij het Waterfront Dalfsen, Centrumplan Nieuwleusen, verblijfsgebied Nieuwleusen Noord en Kroonplein te Lemelerveld • Optimaliseren bereikbaarheid (GVVP)

Toelichting voorjaarsnota:
De huidige economische situatie zorgt voor een grillige dynamiek voor detaillisten. Ook over 2011 worden de ontwikkelingen in de drie kernen gevolgd en wordt er pro-actief op ingespeeld. In oktober 2011 komt de notitie intensivering winkelkerngebieden in het college (ter informatie naar de raad). Het onderzoek naar haalbaarheid van de herontwikkeling Kroonplein loopt nog bij partijen (gemeente, provincie en winkeliers).

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Het versterken van de goede verstandhouding tussen gemeente en bedrijven en het instandhouden/intensiveren van contacten.	<ul style="list-style-type: none"> • Continuering overlegstructuur sectorale platforms (ondernemers, detailhandel, agrarische en toeristische sector) • Bedrijvencontactavond (lokaal)

Toelichting voorjaarsnota:

- Vanaf februari 2011 positioneert de Toeristische Klankbordgroep zich als de *Toeristische Stimuleringsgroep*. De Toeristische Stimuleringsgroep is een verbinder, aanjager en houdt de vinger aan de pols richting ondernemers en naar de gemeente met als doel toerisme in de gemeente te stimuleren. Het overleg tussen gemeente en de ondernemerskringen en middenstandsverenigingen, Recron maar ook de agrarische sector worden in 2011 gecontinueerd. Deze bijeenkomsten vinden in het voorjaar en in het najaar plaats.
- De bedrijvencontactavond 2011 staat gepland voor het derde kwartaal. Het college krijgt in de maand juni een voorstel (ter informatie naar de raad).

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Het beschikbaar hebben van voldoende vestigingsmogelijkheden.	<ul style="list-style-type: none"> • Uitbreiding bedrijventerreinen Nieuwleusen en Lemelerveld (speerpunt in ruimtelijk beleid in de kernen Lemelerveld en Nieuwleusen). • Pro-actief inspelen op VAB beleid en Rood voor Rood (RvR). • Continuering onderhoudsniveau groenstroken.

Toelichting voorjaarsnota:

- In de structuurvisie van de kernen is voorzien in de toekomstige uitleggebieden voor de kernen. Voor de kern Nieuwleusen is hiertoe De Grift 3 ontwikkeld. Een toekomstige uitbreiding van het bedrijfsterrein in Lemelerveld is geprojecteerd aan het huidige bedrijfsterrein en zal gekoppeld moeten zijn aan de nieuwe zuidelijk aansluiting N348.
- Initiatieven inzake VAB en RvR worden pro-actief benaderd. Dit gebeurt onder andere door inzet van de gebiedscoördinator.
- Via gebruiksovereenkomsten wordt het onderhoudsniveau van groenstroken op alle bedrijventerrein in 2011 verder opgepakt.

B. Financiële afwijkingen

Is niet van toepassing voor dit programma.

C. Grootschalige investeringen

Is niet van toepassing voor dit programma.

D. Bezuinigingen 2011-2014

Is niet van toepassing voor dit programma.

Programma 5 Onderwijs

A. Voortgangsrapportage prestaties programmabegroting 2011-2014

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Adequate onderwijshuisvesting voor de scholen voor primair en voortgezet onderwijs.	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van de gemaakte afspraken voor het jaar 2011 in het Integraal huisvestingsplan (IHP) en de meerjaren onderhoudsplanning (MOP) waar de gemeente verantwoordelijk voor is. • Uitvoering van het project Frisse scholen waar in 2010 mee gestart is.
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i> IHP/MOP: De volgende scholen hebben voor 2011 een beschikking ontvangen voor voorzieningen onderwijshuisvesting in het kader van de MOP/IHP. In totaal gaat het om € 44.800.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>De Polhaar</u>, vervanging hekwerk kleuterplein voor het bedrag van € 6.900. • <u>Heideparkschool</u>, schoolplein en buitenriolering € 20.900. • <u>De Bonte Stegge</u>, slopen berging (asbest) € 5.900. • <u>De Carrousel</u>, vervanging daken € 11.100. <p>Frisse scholen: In 2010 zijn de beschikkingen in het kader van de frisse scholen verstuurd naar de volgende scholen, De Uitleg, De Bonte Stegge, de Carroussel, Dr. O.S. Cazemierschool, Baron van Dedem en de Zaaier. Het totaalbedrag van de beschikkingen bedraagt afgerond € 350.000. Hier is in 2010 afgerond € 115.000 van besteed. Het restantbedrag moet voor 4 september 2011 verantwoord worden door de scholen.</p>	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Terugdringen van achterstanden bij kinderen voordat zij naar de basisschool gaan.	<ul style="list-style-type: none"> • Uitbreiden aanbieden van VVE. • Peuterspeelzaalleidsters scholen in VVE programma.
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i> De leidsters van de peuterspeelzalen in Dalfsen, Nieuwleusen, Lemelerveld en Oudleusen volgen sinds oktober 2010 een opleiding voor het VVE-programma Uk en Puk. Ook de leidsters in Hoonhorst starten in 2011 met een VVE-opleiding. Er is een concept-nota 'Voorschoolse voorzieningen en educatie' opgesteld, waarin de uitgangspunten voor VVE benoemd staan. Om een dekkend aanbod VVE aan doelgroepkinderen aan te kunnen bieden (wettelijke taak), is aanvullend budget nodig. Na vaststelling van de nota kan met uitbreiding van VVE-locaties begonnen worden.</p>	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Scholen en andere organisaties bieden een breed aanbod van voorzieningen en activiteiten voor leerlingen tijdens en na schooltijd.	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking tussen scholen onderling en met en andere organisaties stimuleren. • Uitvoering Lokale educatieve agenda.

Toelichting voorjaarsnota:

Met de schooldirecteuren en schoolbesturen is overleg in het kader van de LEA. Daar wordt ook gesproken met kinderopvang, peuterspeelzalen, consultatiebureau en soms schuiven ook andere organisaties aan. Vanaf januari is gestart met de combinatiefunctionaris cultuur en vanaf april ook met de combinatiefunctionarissen sport. Zij kunnen bijdragen aan betere contacten en samenwerking tussen verenigingen en scholen. Daarnaast zorgen zij, soms samen met verenigingen voor een buitenschools aanbod voor sport en cultuur. Ook proberen zij het sportstimuleringsproject en de website Activity4Kids weer actief te promoten zodat meer verenigingen hier een aanbod voor gaan verzorgen.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Signaleren en behandelen of doorverwijzen van logopedische problematiek.	<ul style="list-style-type: none">• Screening en kortdurende begeleiding van kinderen in groep 2.• Voorlichting op scholen.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> Op de scholen is voorlichting gegeven. Op dit moment worden de leerlingen van groep 2 gescreend. Er is door ziekte een achterstand opgelopen, die voor de zomer is ingelopen.	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters tot maximaal 32 jongeren in 2011.	<ul style="list-style-type: none">• Voorlichting en integrale aanpak schoolverzuim.• Sluitende leerplicht- en verzuimadministratie.• Regionale samenwerking.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> In het schooljaar 2009-2010 verlieten 44 jongeren voortijdig het onderwijs (zonder in het bezit te zijn van een diploma op minimaal havo of mbo 2-niveau). Mede door de mogelijkheid van elektronische gegevensuitwisseling zagen we in het afgelopen schooljaar een lichte toename in aantallen, echter de gemeente blijft scoren onder het landelijk en regionaal gemiddelde qua aantal voortijdig schoolverlaters. Om het aantal terug te brengen is er structurele aandacht voor bovengenoemde instrumenten, komt er een heroriëntatie van de leerplichtapplicatie (administratie) en worden producten in intergemeentelijk/regionaal verband ontwikkeld (ambtsinstructie, voorlichtingsmateriaal).	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Alle leerlingen kunnen de dichtst bijzijnde toegankelijke school bereiken. De regeling wordt kwalitatief goed, kostenbewust en efficiënt uitgevoerd.	<ul style="list-style-type: none">• Leerlingenvervoer volgens de wettelijke taken.• Uitvoering geven aan de verordening leerlingenvervoer.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> Momenteel maken ruim 200 leerlingen gebruik van het leerlingenvervoer. Veruit het grootste deel (ca. 175) maakt gebruik van aangepast vervoer. De kosten voor het leerlingenvervoer zijn moeilijk in de hand te houden. Het is een open einde regeling. Dit betekent dat er geen budgetplafond ingesteld kan worden. Om de kosten beheersbaar te houden wordt in 2011 het gebruik van het openbaar vervoer verder gestimuleerd en wordt voor het toekennen van aangepast vervoer de verordening strikter nageleefd.	

B. Financiële afwijkingen

Huisvesting openbaar basisonderwijs – Bonte Stegge **Nadeel € 5.900 (I)**

In het onderwijshuisvestingsprogramma 2011 stond voor de vervanging van het dak van de fietsenberging bij OBS De Bonte Stegge te Dalfsen nog geen bedrag. Men dacht dat er asbesthoudend materiaal aanwezig was. Het bestuur van de Bonte Stegge heeft echter besloten geen vervangende berging terug te plaatsen maar alleen fietsenrekken op het plein. Op dit moment resteren alleen de kosten voor de sloop van de fietsenberging. De kosten voor de inventarisatie, sanering en sloop van de fietsenberging bedragen € 5.900.

Meerjaren OnderhoudsPlan (MOP) basisonderwijs

In het meerjaren onderhoudsplan basisonderwijs worden voor een periode van 4 jaar de te verwachten onderhoudswerkzaamheden voor het openbaar en het bijzonder onderwijs in beeld gebracht. De financiële gevolgen van het vastgestelde MOP wordt hieronder per jaar per school weergegeven.

Huisvesting openbaar basisonderwijs **Nadeel € 4.700 (I)**

Heideparkschool, naast het herstraten van het schoolplein is de buitenriolering aan vervanging toe. De gelden zijn inmiddels beschikbaar gesteld.

Huisvesting openbaar basisonderwijs **Nadeel 2012 € 3.400 (I)**

Carroussel, overlagen van de dakbedekking voor het bouwdeel uit 1992 en het vervangen van de hemelwaterafvoeren.

Huisvesting openbaar basisonderwijs **Nadeel 2013 € 12.200 (I)**

Bonte Stegge, hier betreft het overlagen van dakbedekking en het vervangen van de hemelwaterafvoeren ad € 9.700.

Tweemaster, herstraten/corrigeren van een deel van het schoolplein ad € 2.500.

Huisvesting openbaar basisonderwijs **Nadeel 2015 € 22.300 (I)**

Bonte Stegge, het betreft het vervangen van het hekwerk ad € 5.400 en het vervangen van loodstroken op de platte daken ad € 9.600).

Heidepark, vervanging hekwerk en lichtkoepels op de daken ad € 7.300.

Huisvesting bijzonder basisonderwijs **Nadeel 2011 € 9.900 (I)**

De Polhaar, vervanging hekwerk € 7.000.

De Uitleg, vervanging hekwerk € 2.900.

Huisvesting bijzonder basisonderwijs **Nadeel 2012 € 13.100 (I)**

De Zaaier, vervangen hemelwaterafvoer, dakgoot en betimmering ad € 9.800.

Cyriacus, het betreft hier het periodiek smeren van de lagers van de ventilatoren ad € 100.

Heilige Hart, vervanging hekwerk en overlagen van platte daken ad € 3.200.

Huisvesting bijzonder basisonderwijs **Nadeel 2014 € 3.100 (I)**

Cyriacus, het betreft hier het periodiek smeren van de lagers van de ventilators ad € 100.

Meele, vervangen bakgoten ad € 3.000.

Huisvesting bijzonder basisonderwijs **Nadeel 2015 € 44.800 (I)**

Baron van Dedem, het betreft hier vervangen rijwielrekken ad € 1.300, vervangen dakranden ad € 8.100 en het vervangen van de hemelwaterafvoeren € 1.300.

De Polhaar, het betreft hier vervangen buitenriolering ad € 9.000 en het vervangen van de rijwielrekken ad € 5.800.

De Zaaier, vervangen buitenriool en hemelwaterafvoeren ad € 9.300.

Cyriacus, het betreft het vervangen van de hemelwaterafvoer ad € 3.400.

Heilige Hart, vervangen vergaarbakken hemelwaterafvoer ad € 600.

Meele, vervangen hemelwaterafvoer € 700.

Regenboog, vervangen kozijn fietsenberging en het overlagen van een van de platte daken ad € 5.300.

C. Grootschalige investeringen

Is niet van toepassing voor dit programma.

D. Bezuinigingen 2011-2014

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Lagere bijdrage onderwijsbegeleiding		40.000	40.000	40.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Lagere bijdrage onderwijsbegeleiding		40.000	40.000	40.000

Toelichting voorjaarsnota:

In 2011 wordt nog uitgewerkt hoe de bezuiniging gerealiseerd gaat worden. Overleggen hierover volgen. Wel zijn de schoolbesturen geïnformeerd over de bezuinigingen en is gevraagd om hiervoor ideeën aan te leveren.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Onderzoek bezuinigingen leerlingenvervoer	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Onderzoek bezuinigingen leerlingenvervoer	10.000	10.000	10.000	10.000

Toelichting voorjaarsnota:

Begin 2011 is onderzoek gedaan naar de mogelijkheid om te bezuinigen op het leerlingenvervoer. Dit heeft geresulteerd in een aantal concrete bezuinigingsvoorstellen.

De belangrijkste zijn het stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer en het verhogen van het drempelbedrag voor alle leerlingen die een drempelbedrag moeten betalen. De beleidsregels hiervoor zijn inmiddels aangepast. Dit leidt tot een bezuiniging van € 10.000. Het afschaffen van de begeleiding op de bussen, een bezuiniging van € 8.000 wordt nog nader bezien.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Godsdienstonderwijs	8.000	8.000	8.000	8.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Godsdienstonderwijs	8.000	8.000	8.000	8.000

Toelichting voorjaarsnota:

Deze bezuiniging is volledig gerealiseerd.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Gymnastiekvervoer	4.000	12.000	12.000	12.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Gymnastiekvervoer	4.000	12.000	12.000	12.000

Toelichting voorjaarsnota:

Het college heeft een besluit genomen over de uitvoering van deze bezuinigingen. Na de aanbesteding in mei wordt duidelijk wat de bezuiniging daadwerkelijk op gaat leveren.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Onderhoudsplanning / IHP openbaar en bijzonder basisonderwijs	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Onderhoudsplanning / IHP openbaar en bijzonder basisonderwijs	0	0	0	0

Toelichting voorjaarsnota:

In december 2010 is door het college van burgemeester en wethouders besloten dat de mogelijkheden tot bezuinigen beperkt worden tot het minder vaak opstellen van een Meerjaren onderhoudsplanning en leerlingenprognoses. Dit werd eens in de twee jaar gedaan en wordt nu eens in de vier jaar uitgevoerd. Het collegebesluit met inhoudelijke overwegingen is al inhoudelijk aangeboden aan de gemeenteraad. In de begroting is hier al rekening mee gehouden.

Conclusie

Door invulling van een p.m. post is voor dit programma € 10.000 meer bezuinigd. Dit zal verwerkt worden in de begroting. Zoals het er nu uitziet worden de overige bezuinigingen binnen het programma gerealiseerd.

Bedragen in euro's "-" = nadeel	2011	2012	2013	2014
Leerlingenvervoer	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal	10.000	10.000	10.000	10.000

Programma 6 Cultuur, sport en recreatie

A. Voortgangsrapportage prestaties programmabegroting 2011-2014

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p><u>Bibliotheekwerk</u> De bibliotheek krijgt de gelegenheid zich te ontwikkelen tot een beleefbibliotheek. In een periode van vijf jaar (2010-2014) zal de collectie worden omgezet, zodat optimaal wordt ingespeeld op de vraag van de klant. De rijksmiddelen voor vernieuwing (eindigen in 2011) worden als projectsubsidie beschikbaar gesteld.</p>	<p>De beleefbibliotheek binnen de financieel gestelde kaders te realiseren.</p>
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i> Inmiddels zijn de bibliotheken in Nieuwleusen en Dalfsen ingericht volgens het winkelconcept. Verder wordt vermeld dat de verleende middelen voor het omzetten van de collectie daarvoor zijn ingezet. De bezuinigingsmaatregel van 2 ½% wordt in 2011 geëffectueerd.</p>	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p><u>Muzerie</u> Zoveel mogelijk jongeren t/m 17 jaar kennis laten nemen van kunsteducatie en/of hen hierin op te leiden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De scholen kunnen het project kunstkwartet afnemen. • Jongeren kunnen muziek, dans, theater en beeldende kunst lessen volgen. • De muziekverenigingen kunnen jongeren aanmelden voor hafabra onderwijs.
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i> In het schooljaar 2010/2011 (nog niet beëindigd) nemen 106 leerlingen deel aan lessen en cursussen die onder de Vrije Tijd Markt vallen. In 2010 hebben 5 scholen van het primair onderwijs deelgenomen aan het kunstkwartet, waarmee 754 leerlingen werden bereikt. Ook op het Agnietencollege (voortgezet onderwijs) heeft een kunst/cultuurproject plaatsgevonden. Daarmee werden 30 leerlingen bereikt. De verwachting is dat in 2011 bijna alle scholen zullen meedoen aan het kunstkwartet. In 2011 zal daadwerkelijk worden gestart met de buitenschoolse activiteiten. In 2011 is gestart met het driejarig muziekproject "Muziek en Ik" (MIK). Basisschool De Schakel/Het Kleine Veer is geselecteerd voor dit bijzondere project, waaraan de groepen 1 t/m 7 meedoen. Vanaf 1 september 2011 worden de middelen voor hafabra onderwijs verleend aan de muziekvereniging. Muzerie claimt mogelijk wachtgeld voor het beëindigen van de subsidie voor hafabra onderwijs.</p>	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<p><u>Vechtdal FM</u> Een lokale omroepinstelling behouden die overal in de gemeente kan worden beluisterd.</p>	<p>Vanaf 2010 zijn de gemeenten wettelijk verantwoordelijk voor de lokale omroepen. De rijksbijdrage wordt doorbetaald aan de lokale omroep.</p>
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i> Het aantal verblijfobjecten is voor de bepaling van de subsidie in 2011 gestegen tot 10.794. Hierdoor is de subsidie berekend op een bedrag van € 14.000.</p>	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<u>Cultuureducatie primair onderwijs</u> Naast binnenschoolse activiteiten worden buitenschoolse activiteiten aangeboden met als doel de artistieke ontwikkeling te bevorderen en een doorgaande lijn te ontwikkelen naar de amateurkunst.	Er worden buitenschoolse activiteiten aangeboden die aansluiten op de binnenschoolse activiteiten.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> De buitenschoolse activiteiten sluiten aan bij het project Kunstkwartet. Het schooljaar 2010/2011 is voor de periode 2010 gebruikt om na te gaan wie er voor wat belangstelling heeft. Op dit moment is nog onbekend in hoeverre groepjes leerlingen kunnen starten. Wel is het de bedoeling dat leerlingen tijdens het straatfestival op 3 juni 2011 in Dalfsen zullen optreden onder leiding van Muzerie. De combinatiefunctionaris zorgt voor het aansluiten van de buitenschoolse activiteiten met de projecten binnen school en voor een verbinding met de verenigingen.	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<u>Kunst</u> Met de stichting Kunstwegen wordt beoogd om kunst van een hoge artistieke kwaliteit te realiseren langs de Vecht.	De stichting Kunstwegen ontvangt een hogere subsidie. De stichting Kunst en Cultuur Overijssel zorgt voor een professionele ondersteuning.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> De gemeentelijke Kunstcommissie heeft drie kunstenaars geselecteerd voor een kunstwerk in de Gerner Marke. De stichting KCO is gevraagd een oordeel te geven over de kwaliteit van deze kunstenaars in relatie tot het opnemen van het kunstwerk in de collectie Kunstwegen en het verkrijgen van een (Europese) subsidie. De uitkomst is nog onbekend. Omdat een pas op de plaats wordt gemaakt met de aankoop van kunstwerken is het kunstwerk dat gaat verschijnen in de Gerner Marke normaliter de enige mogelijkheid om te worden opgenomen in de collectie Kunstwegen.	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<u>Sport</u> Kinderen bekendheid geven met verschillende sporten zodat ze langer blijven sporten.	In het project sportstimulering wordt basisschool jeugd de gelegenheid geboden om een aantal lessen kennis te maken met een sport.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> In 2010 is gestart met het sportstimuleringsprogramma en de website www.activity4kids.nl . Er heeft maar een beperkt aantal verenigingen en kinderen deelgenomen. Dit jaar wordt bekeken of de combinatiefunctionarissen voor een impuls kunnen zorgen.	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<u>Archeologie en monumenten</u> Met respect omgaan met ons archeologisch en cultureel erfgoed.	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering van de Subsidieverordening instandhouding Monumenten Dalfsen. • Restauratie Molen van Fakkert. • Implementeren van archeologiebeleid in nieuw op te stellen bestemmingsplannen. • Uitvoeren archeologiebeleid als toetsingskader.

Toelichting voorjaarsnota:

- Tot nu toe (14/3) is 1 subsidieaanvraag voor restauratie ontvangen. Afgelopen jaren is gebleken dat het subsidiebudget (€ 15.000) niet toereikend is om alle aanvragen te honoreren.
- De restauratie van Molen Fakkert is in volle gang en zal volgens planning in 2011 gereed komen. In april is een advies over de stand van zaken in het college geweest. Uw raad is hierover in mei geïnformeerd.
- Bij nieuwe bestemmingsplannen (waaronder de nieuwe uitbreidingslocaties) wordt archeologie in het bestemmingsplan opgenomen.
- (Bouw)plannen worden getoetst aan de hand van de archeologische beleidskaart.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<u>Recreatie en toerisme</u> Dalfsen promoten als toeristische trekpleister in het Vechtdal. Hierbij wordt vooral ingezet op kwaliteitsverbetering.	<ul style="list-style-type: none">• Jaarlijks terugkerende evenementen en festiviteiten voor inwoners en bezoekers ondersteunen.• Uitdragen toeristische imagoschets.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> <ul style="list-style-type: none">• De Toeristische Stimuleringsgroep hanteert de toeristische imagoschets als basis voor het stimuleren van de vrijetijdssector in de gemeente Dalfsen.• Promotie van evenementen gebeurt primair door de initiatiefnemers zelf maar ook via de websites van Vechtdal Marketing en gemeente.	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<u>Recreatie en toerisme</u> Het versterken van de goede verstandhouding tussen gemeente en recreatiebedrijven en het intensiveren van (regionale) contacten.	<ul style="list-style-type: none">• Informatiebijeenkomst recreatieondernemers Vechtdal.• Participatie Stuurgroep Vechtdal Overijssel.• Participatie Recron overleg.• Participatie Toeristische Klankbordgroep.• Participatie met Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT) Vechtdal IJsseldelta.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> <ul style="list-style-type: none">• In februari 2011 heeft de Toeristische Stimuleringsgroep de voorbereidingen voor de toeristische avond in april 2011 gestart.• De gemeente Dalfsen vervult het secretariaat van de Toeristische Stimuleringsgroep en Recron overleg.• De gemeente Dalfsen participeert in de Stuurgroep Vechtdal Overijssel en onderhoudt pro-actief contact met Vechtdal Marketing en het Regionaal Bureau voor Toerisme (RBT) Vechtdal / IJsseldelta. <p>Dit is vooral reguliere uitvoering.</p>	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<u>Recreatie en toerisme</u> Instandhouden, verbeteren en uitbreiden van recreatieve en toeristische voorzieningen.	<ul style="list-style-type: none"> • Realisatie wandelroutenetwerk. • Realisatie pontje Hessum. • Realisatie van Rondje Vecht. • Realisatie Verhalenknooppunten. • Planvorming fietspad Sterrebosweg.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Realisatie wandelroutenetwerk: loopt volgens planning. • Realisatie pontje Hessum: loopt volgens planning. • Rondje Vecht (passantenhaven, bijgebouwen Westermolen, De Stokte, waterbelevingspark, Vechtvliet, cichoreifabriek, uitkijktoren). De uitvoering van het project opwaarderen van de passantenhaven is in maart 2011 aanbesteed. Voor het opwaarderen van de bijgebouwen van de Westermolen is de aanvraag van de omgevingsvergunning in een vergevorderd stadium. Voor de overige projecten zijn in het eerste kwartaal onderzoeken uitgevoerd, die dienen als input voor de planologische procedures. • Realisatie Verhalenknooppunten: loopt volgens planning. • Planvorming fietspad Sterrebosweg: loopt volgens planning. 	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<u>Grote projecten</u> De binnen- en buitensportaccommodaties toekomstbestendig maken.	In samenspraak met de betrokken organisaties de plannen op haalbaarheid uitwerken.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> De projecten liggen goed op schema. Alle projecten lopen op dit moment. De projecten Middengebied, Heidepark en De Wiekelaar worden in 2011 afgerond. De projecten Gerner, Hoonhorst en De Schakel komen dit jaar in fase 2. In maart is het project De Trefkoele fase 1 van start gegaan.	

B. Financiële afwijkingen

Zie § 4.6 niet gehonoreerde budgetaanpassingen.

C. Grootschalige investeringen

Is niet van toepassing voor dit programma.

D. Bezuinigingen 2011-2014

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Verhogen tarieven zwembad	18.000	18.000	18.000	18.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Verhogen tarieven zwembad	18.000	18.000	18.000	18.000

Toelichting voorjaarsnota:
Bezuinigingen ontwikkelen zich volgens planning.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Verhogen tarieven gymnastieklokalen	7.000	7.000	7.000	7.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Verhogen tarief Hoonhorst	920	925	930	940
Verhogen tarief Molendijk	3.440	3.475	3.510	3.545
Verhogen tarief Lemelerveld	2.640			
Totaal	7.000	4.400	4.440	4.485

Toelichting voorjaarsnota:

De verhoging van de tarieven is doorgevoerd zoals opgenomen in de bezuinigingen. De bedragen in tabel zijn afgerond op 5 euro. De gymzaal in Lemelerveld wordt in de loop van 2011 gesloopt, zodat deze bezuiniging niet geheel wordt gerealiseerd. Het nadeel van zo'n € 2.500 is al verwerkt in de meerjarenbegroting.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Verhogen tarieven sportvelden		5.000	10.000	15.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Verhogen tarief Gerner		1.670	3.340	5.010
Verhogen tarief De Potkamp		540	1.090	1.640
Verhogen tarief Heidepark		1.040	2.075	3.110
Verhogen tarief Nieuwleusen		1.750	3.495	5.240
Totaal		5.000	10.000	15.000

Toelichting voorjaarsnota:

Verhoging van de huurtarieven worden de komende jaren in rekening gebracht bij de verenigingen.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Schrappen subsidies accommodaties	75.000	75.000	75.000	75.000
Afschaffen sportraad	5.500	5.500	5.500	5.500
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Schrappen subsidies accommodaties	75.000	75.000	75.000	75.000
Afschaffen sportraad	5.500	5.500	5.500	5.500

Toelichting voorjaarsnota:

De verordening voor accommodatie subsidies is ingetrokken. Daarmee is de bezuiniging gerealiseerd. De Sportraad heeft een eenmalige projectsubsidie voor drie jaar ontvangen. Deze subsidie wordt gefinancierd uit een ander budget.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Gesubsidieerde instellingen trapsgewijs 2,5% p/j korten	35.000	71.000	106.000	142.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Gesubsidieerde instellingen trapsgewijs 2,5% p/j korten	35.000	71.000	106.000	142.000

Toelichting voorjaarsnota:

Bezuinigingen ontwikkelen zich volgens planning.

Conclusie

Zoals het er nu uitziet worden alle bezuinigingen binnen het programma gerealiseerd.

Programma 7 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

A. Voortgangsrapportage prestaties programmabegroting 2011-2014

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Participatie van klanten en SW-geïndiceerden nadrukkelijker vastleggen. Meer betrokken zijn bij de participatie van de SW-ers. Doel is dat in 2011 alle mensen op de wachtlijst in kaart zijn gebracht en waar mogelijk participeren in de samenleving.	De consulent WSW blijven inhuren om de participatie van de SW-ers te begeleiden.
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i> In november 2010 is de evaluatie van het wachtlijstproject in de Raad besproken. Op basis van de positieve resultaten heeft de Raad besloten dat het wachtlijstproject voor een periode van drie jaar zal worden voortgezet. Kosten ongeveer € 150.000 per jaar. Met deze middelen kunnen circa 30 personen op de wachtlijst een traject krijgen. Daarnaast wordt samen met Wezo het werknemersbestand gescreend op mogelijkheden om buiten Wezo een werkgever te krijgen.</p>	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Voorkomen van sociale uitsluiting van kinderen uit gezinnen met een laag inkomen.	Ondersteuning aan huishoudens met problematische schulden door voortzetten subsidie Humanitas.
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i> De gemeente Dalfsen heeft beleid voor categoriale bijstand waarbij nadrukkelijk aandacht is voor kinderen bij de verstrekking van bijzondere bijstand. Bijvoorbeeld in de vorm van een schoolkostenvergoeding. Daarnaast worden gezinnen met problematische schulden ondersteund bij het voeren van een administratie door vrijwilligers van Humanitas. Er worden structureel ongeveer 15 gezinnen begeleid.</p>	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Onderzoek hoe de uitvoering van de Wmo betaalbaar en het voorzieningenniveau toegankelijk blijft.	Nadere analyse van mogelijke beleidsaanpassingen en een reële kostenraming voor de komende jaren.
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i> In januari 2011 heeft de Raad een besluit genomen over een pakket maatregelen. In de loop van 2011 worden de maatregelen gefaseerd ingevoerd en wordt geleidelijk zichtbaar welk effect de maatregelen hebben.</p>	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Samenhangend beleid op het gebied van wonen en zorg.	Eind 2010 / begin 2011 vaststellen beleidsvisie wonen en zorg.
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i> In januari 2011 is een interactief proces gestart dat leidt tot een visie, definitie en uitvoeringsprogramma voor woonservicegebieden. Na besluitvorming door het college (eind maart) wordt het uitvoeringsplan met betrokken partijen verder uitgewerkt. Het uitvoeringsplan vormt tevens een substantiële bijdrage voor het vervolg op de kadernota Wmo.</p>	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Een leefomgeving creëren waarin de jeugd beschermd, gezond en veilig opgroeit, een passende ontwikkeling doormaakt, een startkwalificatie behaalt en meedoet en meedenkt.	Uitvoering nota Integraal Jeugdbeleid 2010-2013.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> De jeugdnota heeft vertraging opgelopen en wordt in 2011 vastgesteld. Inmiddels is een aantal knelpunten op het gebied van jongerenwerk opgepakt. Zo is het aantal uren voor het (ambulante) jongerenwerk uitgebreid.	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Duidelijkheid over ondersteuningsmogelijkheden bij mantelzorgers.	Communicatieplan mantelzorg opstellen en voorstellen ontwikkelen voor de verdere ondersteuning van mantelzorg.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> De werkgroepen mantelzorg Dalfsen, Nieuwleusen, Lemelerveld hebben samen met Carinova een gezamenlijk programma ontwikkeld. Daarnaast is de mantelzorggids een handig middel om mantelzorgers te informeren over de ondersteuningsmogelijkheden. Communicatie richting eerstelijnszorg (huisartsen, verzorgingshuizen, zorgaanbieders, ggz) blijft een belangrijk aandachtspunt, evenals communicatie richting werkgevers. Eind 2011 wordt duidelijk hoe we hier de komende jaren handen en voeten aan kunnen geven.	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Goede afstemming in samenwerking tussen organisaties in de kernen op het gebied van welzijn en (mantel)zorg.	Wmo-netwerken in de kernen Dalfsen, Lemelerveld en Nieuwleusen organiseren en ondersteunen.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> Hier is nog geen actie op ondernomen en wordt in de loop van 2011 opgepakt. Er ligt een relatie met de woonservicegebieden.	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<ul style="list-style-type: none"> • Vroegtijdige signalering en aanpak van ontwikkelingsachterstand bij peuters. • Goede doorgaande leerlijn richting de basisschool. • Samenwerking kinderopvang en peuterspeelzalen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering van maatregelen wetsvoorstel OKE. • Aanbieden voorschoolse educatie aan doelgroepkinderen. • Afspraken met basisscholen, kinderopvang, peuterspeelzalen en consultatiebureau over doelgroep, toeleiding en overdracht.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> Zie ook de toelichting bij 'terugdringen van achterstanden'. De uitgangspunten die wij met basisscholen, kinderopvang, peuterspeelzalen en consultatiebureau hebben besproken, staan in de nota benoemd. Op onderdelen moeten verdere afspraken worden gemaakt.	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
<ul style="list-style-type: none"> • De omvang van de groep 12-24 jarigen die alcohol drinkt, is in 2011 niet groter dan in 2007. • De gemiddelde startleeftijd waarop voor het eerst alcohol gedronken wordt, is in 2011 niet lager dan in 2007. • De omvang van de groep 12-24 jarigen die regelmatig grote hoeveelheden drinkt neemt in 2011 niet toe ten opzichte van 2007. • Het percentage ouders dat het goed vindt of er niets van zegt dat hun kind/jongere (12-24 jaar) drinkt stijgt in 2011 niet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Actieve deelname aan het regionale programma "Minder drank, meer scoren". • Uitvoering geven aan de notitie Ketenbeleid in de gemeente Dalfsen.
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i> Naast de regionale deelname aan het programma Minder Drank Meer Scoren, wordt in Dalfsen het project 'Op tijd Voorbereid' op basisscholen uitgevoerd. Ook wordt er op het Agnietencollege aandacht besteed aan het signaleren van alcohol- en/of drugsproblematiek. In Dalfsen is er specifiek aandacht voor een groep jongeren waarover zorgen zijn over het middelengebruik. Eind 2011 wordt het ketenbeleid opgepakt.</p>	

B. Financiële afwijkingen

Sociale werkvoorziening (bijdrage Wezo)

Nadeel € 155.000 (I)

Voor het jaar 2011 wordt de totale gemeentelijke bijdrage aan de uitvoering van de WSW geraamd op € 205.000. Dit betreft de bijdrage in het verlies over 2010 (€ 70.000) en de kosten van de overrealisatie (€ 135.000). In de begroting 2011 staat een gemeentelijke bijdrage van € 50.000 opgenomen. Er moet dus een bijraming komen van € 155.000. Voor de meerjarenraming moet vanaf 2012 ook een forse bijraming komen. Dit wordt meegenomen bij de uitwerking van het bestuursakkoord in de programmabegroting 2012-2015.

Minimabeleid - Schuldhulpverlening

Nadeel € 8.000 (S)

Al jarenlang vertoont de vraag naar schuldhulpverlening een stijgende lijn. De meeste uitgaven betreffen de dienstverlening van de GKB Drenthe, die namens de gemeente Dalfsen de schuldhulpverlening uitvoert. Daarnaast wordt nog een klein deel door de afdeling schuldhulpverlening van de gemeente Zwolle uitgevoerd. In de begroting is een bedrag opgenomen van € 75.000. Uit de ervaringen van de afgelopen jaren en de managementrapportages over januari en februari is de inschatting dat ook het geraamde bedrag in 2011 niet voldoende is. De uitgaven in 2011 worden geschat op € 83.000. Deze uitgaven worden als structureel ingeschat, mede vanwege nieuwe wetgeving die is aangekondigd: het wetsvoorstel gemeentelijke schuldhulpverlening. Hierdoor wordt de schuldhulpverlening een wettelijke taak voor gemeenten waarbij burgers bepaalde aanspraken krijgen.

WMO (excl. Huishoudelijke hulp) – pakketmaatregel AWBZ

Neutraal (S)

Voor de definitieve besteding van de stelpost, ad € 115.000, pakketmaatregel AWBZ is de volgende onderverdeling aangebracht :

- Wmo-netwerken in de kernen: € 20.000.
Met deze middelen stellen we de welzijnsorganisaties in staat het Wmo-netwerk op te zetten en met dit netwerk een plan op te stellen.
- Wmo-dorpsbudget : € 35.000.
- Initiatieven op het gebied van sociale activering: maximaal € 30.000.
- Voorkomen van crisissituaties: maximaal € 30.000.

Participatiebudget - Wet Educatie Beroepsonderwijs**Neutraal (S)**

Voor de uitvoering van de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) ontvangt de gemeente jaarlijks een rijksvergoeding. Hierdoor kunnen inwoners van 18 jaar en ouder uit de doelgroep via een Regionaal Onderwijs Centrum (ROC) educatie en beroepsonderwijs volgen.

De rijksvergoeding is tevens het budget waarvoor bij de ROC's diensten kunnen worden ingekocht. Voor 2011 is de rijksvergoeding naar beneden bijgesteld met een bedrag van € 50.000. Aan de lastenkant dient het budget voor de ROC's met hetzelfde bedrag verlaagd te worden.

Kinderopvang en peuterspeelzaalwerk**Nadeel vanaf 2014 € 42.000 (S)****Nadeel 2013 € 40.000(I)****Nadeel 2012 € 38.000 (I)**

De wet OKE, die in augustus 2010 in werking is getreden, verplicht gemeenten om een dekkend aanbod aan voorschoolse educatie (VVE) aan doelgroepkinderen aan te bieden. Doelgroepkinderen zijn kinderen die een (risico op) taalachterstand hebben. Het rijk heeft een minimum aantal doelgroepkinderen per gemeente bepaald op basis van opleidingsniveau van de ouders. In Dalfsen zijn er 43 doelgroepkinderen (per jaar). We schatten in jaarlijks € 150.000 nodig te hebben voor de organisatie van VVE voor deze doelgroepkinderen.

Vanuit het Rijk krijgt de gemeente Dalfsen in 2011 te weinig middelen om onze wettelijke taken uit te voeren. Deels komt dit doordat wij pas sinds 2010 verplicht zijn om iets te regelen op het gebied van voorschoolse educatie, waardoor er de afgelopen jaren geen middelen voor zijn vrijgemaakt. Voor een ander deel komt het door een verdeelsleutel die voor Dalfsen behoorlijk nadelig uitpakt.

Door een rijksbudget voor de kwaliteitsverbetering van peuterspeelzalen, het rijksbudget voor VVE én een deel van de onderwijsbegeleidingmiddelen in te zetten voor VVE, kunnen we een groot deel van de benodigde kosten opbrengen. We komen in 2012 echter € 38.000 tekort oplopend tot € 42.000 in 2014 en verder. De notitie (beleid en uitvoering) over VVE en peuterspeelzaalwerk is ter inzage gelegd en komt in juni in de raad.

C. Grootschalige investeringen

Is niet van toepassing voor dit programma.

D. Bezuinigingen 2011-2014

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Uitkomsten onderzoek WMO	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Hulp bij het huishouden / alfahulp	18.000	18.000	18.000	18.000
Eigen bijdrage scootmobiel en traplift	5.000	10.000	10.000	10.000
Afschaffen vergoeding oplaadkosten	4.000	16.000	16.000	16.000
Halvering autokosten vergoeding	5.000	20.000	20.000	20.000
Totaal	32.000	64.000	64.000	64.000

Toelichting voorjaarsnota:

Hulp bij het huishouden/alfahulp

Er maken ongeveer 30 personen gebruik van de mogelijkheid voor een alfahulp. Hiermee is ongeveer 100 uur per week gemoed. Het verschil in prijs is € 3,50 per uur. Dit betekent een bezuiniging van ongeveer € 18.000 per jaar.

Eigen bijdrage scootmobiel en traplift

Het is moeilijk aan te geven wat precies de opbrengst van deze maatregel is. Dit heeft verschillende oorzaken. Ten eerste wordt de eigen bijdrage namelijk niet door de gemeente geïnd maar door het CAK. Het CAK keert aan de gemeente alleen een totaalbedrag uit. Dit wordt niet per persoon gespecificeerd. In de tweede plaats is de eigen bijdrage afhankelijk van het inkomen en van het feit of de betreffende persoon ook nog andere Wmo-voorzieningen heeft.

Er moet dus een schatting worden gemaakt. De eigen bijdrage bedraagt € 1.500 en wordt over een periode van 39 maanden betaald. Geschat wordt dat gemiddeld ongeveer de helft, dus € 750 wordt geïnd. Het aantal cliënten zal in de eerste jaren beperkt zijn aangezien besloten is dat alleen nieuwe cliënten worden geconfronteerd met de eigen bijdrage. Een andere bezuiniging zou kunnen zijn dat sommige mensen afzien van het aanvragen van een middel vanwege de eigen bijdrage.

Over het jaar 2011 wordt ongeveer € 5.000 bezuinigd en vanaf 2012 ongeveer € 10.000 structureel.

Afschaffen vergoeding oplaadkosten

Op dit moment ontvangen ongeveer 160 personen een vergoeding voor de oplaadkosten voor een elektrisch aangedreven vervoermiddel. De vergoeding is € 100 per jaar, dus de bezuiniging is € 16.000 per jaar. De bezuiniging gaat in per 1 oktober 2011. Dus in 2011 is de bezuiniging € 4.000.

Halvering autokostenvergoeding

De autokostenvergoeding bedraagt € 870 per jaar en wordt teruggebracht naar € 435. Er zijn 46 personen met een autokostenvergoeding, dus de bezuiniging is € 20.000 per jaar. De maatregel gaat in op 1 oktober 2011. Dus in 2011 is de bezuiniging € 5.000.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Categoriale bijzondere bijstand	10.000	10.000	10.000	10.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Categoriale bijzondere bijstand	10.000	10.000	10.000	10.000

Toelichting voorjaarsnota:

De uitvoering van deze regeling vindt pas plaats na oktober 2011. Burgers moeten namelijk eerst een beschikking ontvangen van het centraal administratie kantoor (CAK). Deze worden eind september, begin oktober door het CAK verzonden. De verwachting is wel dat het bezuinigingsbedrag wordt gehaald. Door een vermogenstoets in te voeren zullen aanmerkelijk minder mensen in aanmerking komen voor de bijdrage chronisch zieken en gehandicapten.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Benchmark WMO	7.000	7.000	7.000	7.000
Subsidieregeling Diensten bij Wonen met Zorg	17.700	17.700	17.700	17.700
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Benchmark WMO	7.000	7.000	7.000	7.000
Subsidieregeling Diensten bij Wonen met Zorg	17.700	17.700	17.700	17.700

Toelichting voorjaarsnota:

Benchmark Wmo: Is gerealiseerd. Vanaf 2011 doen we enkel nog mee met tevredenheidsonderzoeken en niet meer met de benchmark.

Subsidieregeling: Is gerealiseerd. Na 2010 zijn er geen subsidieverplichtingen meer aangegaan met organisaties.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Gesubsidieerde instellingen trapsgewijs 2,5% p/j korten	16.000	32.000	48.000	64.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Gesubsidieerde instellingen trapsgewijs 2,5% p/j korten	16.000	32.000	48.000	64.000

Toelichting voorjaarsnota:

Bezuinigingen ontwikkelen zich volgens planning.

Conclusie

Zoals het er nu uitziet worden alle bezuinigingen binnen het programma gerealiseerd. De navolgende consequenties worden in de begroting verwerkt.

Bedragen in euro's "-" = nadeel	2011	2012	2013	2014
<i>Uitkomsten onderzoek WMO:</i>				
Hulp bij het huishouden/alfahulp	18.000	18.000	18.000	18.000
Eigen bijdrage scootmobiel en traplift	5.000	10.000	10.000	10.000
Afschaffen vergoeding oplaadkosten	4.000	16.000	16.000	16.000
Halvering autokostenvergoeding	5.000	20.000	20.000	20.000
Totaal	32.000	64.000	64.000	64.000

Programma 8 Volksgezondheid en milieu

A. Voortgangsrapportage prestaties programmabegroting 2011-2014

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Uitvoering geven aan de thema's van het preventief gezondheidsbeleid 2008-2011.	Uitvoering geven aan de beleidsnota lokaal gezondheidsbeleid, waaronder project frisse scholen, alcoholmatigingsbeleid en verslavingspreventie. Ook is er aandacht voor gezonde leefstijl en voorkomen van depressieve klachten. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van regionale activiteiten van bijvoorbeeld Dimence en GGD.
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i> GGD en Dimence geven, vaak in samenwerking met andere organisaties, zoals Carinova, volgens hun jaarprogramma uitvoering aan preventieve activiteiten. Daarmee ligt uitvoering van gezondheidsbeleid op schema. Het alcoholmatigingsbeleid wordt eveneens volgens schema uitgevoerd. Het project frisse scholen verloopt volgens plan.</p>	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Uitvoering geven aan landelijke preventie doelstellingen.	Opstellen van een lokale preventie nota publieke gezondheid 2012-2015.
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i> De lokale nota publieke gezondheid (gericht op preventief gezondheidsbeleid), volgt op de landelijke beleidsnota. Deze verschijnt niet eerder dan naar verwachting mei/juni 2011. Ook om samenhang te krijgen met de beleidscyclus Wmo, hebben gemeenten de mogelijkheid gekregen de lokale beleidsnota twee jaar uit te stellen. Dit gegeven wordt meegenomen bij het opstellen van een plan van aanpak voor het nieuwe beleidskader Wmo.</p>	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Versterking van de centrale rol van het Centrum voor Jeugd en Gezin.	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren JGZ-taken. • Vergroten bekendheid CJG bij ouders en (lokale) organisaties. • Aansluiting op ontwikkelingen passend onderwijs. • Uitvoering geven aan "Convenant Jeugdagenda 2009-2012" met provincie Overijssel.

Toelichting voorjaarsnota:

- Door samenwerkende partners wordt conform doelstelling uitvoering gegeven aan de taken JGZ. In oktober 2010 zijn Nieuwleusen en Lemelerveld gestart met een zelfde integrale werkwijze als in Dalfsen en is ook daar sprake van een aanbod inloopsprekuren. Deze spreekuren worden ondanks dat 'low-profile' is gestart al goed gebruikt door ouders en jeugd.
- In de eerste helft van 2011 is de website CJG Dalfsen gereed en bereikbaar. Bij de start van de website vindt een publiciteitscampagne plaats.
- De lokale coördinator CJG zoekt gericht contact met lokale samenwerkingspartners ter vergroting van bekendheid CJG.
- De uitvoering van het afspraken jeugdagenda met de provincie ligt op schema. Een nieuw punt van aandacht wordt de transitie jeugdzorgtaken van provincie naar gemeente. Hierover vinden gesprekken plaats met de provincie (in regioverband). De beleidsplannen voor passend onderwijs zijn landelijk sterk gewijzigd. De gevolgen hiervan voor onderlinge aansluiting van lokale zorgstructuur en onderwijs zijn nog niet duidelijk. Een en ander is ook afhankelijk van voorstellen voor indeling van 'uitvoeringsregio's passend onderwijs'.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Adequate uitvoering milieutaken.	Uitvoering Omgevingsprogramma 2011.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> Op 28 februari 2011 heeft de gemeenteraad het Omgevingsprogramma 2011 vastgesteld. Met gebruikmaking van een risico-analyse zijn de beschikbare uren voor toezicht en handhaving ingezet op basis van gestelde prioriteiten veiligheid, gezondheid en milieu. Hiermee is een solide basis gelegd voor een verantwoorde uitvoering van de (wettelijke) kerntaken. De uitvoering loopt volgens planning.	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Een actief en integraal handhavingsbeleid.	<ul style="list-style-type: none">• Uitvoeren handhavingsprogramma 2011.• Verdere professionalisering toezicht, inclusief uitvoering Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (omgevingsvergunning).
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> Programma is recent vastgesteld. Er zijn geen afwijkingen in de uitvoering.	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Waterbeleid: Het hebben van een veilig, veerkrachtig, flexibel, ecologisch gezond watersysteem, dat minimaal voldoet aan de randvoorwaarden gesteld in het Europees, nationaal en regionaal waterbeleid.	<ul style="list-style-type: none">• Vaststellen verbreed GRP door de gemeenteraad.• Uitvoeren van de maatregelen opgenomen in het Waterplan voor 2007-2016, in relatie met de maatregelen uit het GRP.• Stand van zaken Waterplan en GRP.
<i>Toelichting voorjaarsnota:</i> <ul style="list-style-type: none">• De voorbereidingen voor het opstellen van het verbreed GRP loopt. Het plan wordt eind 2011 ter vaststelling aan de raad aangeboden. Hierbij wordt eveneens zicht gegeven op alle, in het huidige GRP benoemde maatregelen en alle uitgevoerde maatregelen (SvZ GRP).• De uitvoering van maatregelen Waterplan en GRP gaan in 2011 door. In december 2011 wordt een stand van zaken advies Waterplan/GRP naar het college gestuurd. Deze gaat in januari 2012 ter informatie naar de raad.	

B. Financiële afwijkingen

Is niet van toepassing voor dit programma.

C. Grootschalige investeringen

Investering	Uitvoeringsprogramma Waterplan (realisatie)
Bedrag	95.000

Toelichting voorjaarsnota:

Stedelijke wateropgave 2011

Realisatie van de stedelijk wateropgave in Dalfsen. Hiervoor moet ruimte worden ingericht voor waterberging in extreme situaties. Dit geldt met name in Dalfsen en Nieuwleusen.

Realisatie grondwatermeetnet Dalfsen

In samenwerking met het waterschap een grondwatermeetnet in stedelijk gebied realiseren.

Afkoppelen verhard oppervlak

Uitvoering van afkoppelprojecten in samenloop met reconstructies.

Realisatie oeveraanpassingen

Maatregel uit Waterplan om te komen tot oeveraanpassing voor hengelsport en kanosport.

Investering	Uitvoeringsprogramma Waterplan (onderzoek)
Bedrag	95.000

Toelichting voorjaarsnota:

Opstellen hemelwaterstructuurplan

Het hemelwaterstructuurplan geeft richting voor de middellange termijn over hoe om te gaan met afkoppel – en afvoerplannen voor hemelwater.

Opstellen streefbeelden stedelijk water

In samenwerking met het waterschap worden na onderzoek gezamenlijke streefbeelden vastgelegd.

Meetplan Dalfsen

Het meetplan Dalfsen beschrijft de meetbehoefte en meetstrategie voor rioloverstorten, gemalen, oppervlaktewater en grondwater.

Uitvoeren rookdetectie

Met name in het buitengebied kan onderzoek met behulp van rookdetectie foute aansluitingen op de riolering in beeld brengen.

Investering	Uitbreiding begraafplaats Nieuwleusen
Bedrag	100.000

Toelichting voorjaarsnota:

Uit onderzoek is gebleken dat de capaciteit van de begraafplaats Nieuwleusen onvoldoende is.

Binnen enkele jaren is de begraafplaats vol en moet er nieuwe grafruimte gecreëerd worden. In 2009 is de nota Algemene begraafplaatsen gemeente Dalfsen vastgesteld. Bij de vaststelling van deze nota is gekozen voor een beperkte uitbreiding van de gemeentelijke begraafplaats in Nieuwleusen. De voorbereidingen voor de uitbreiding starten in 2011.

D. Bezuinigingen 2011-2014

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Dividend Rova buiten tarief afvalstoffenheffing	150.000	150.000	150.000	150.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Dividend Rova buiten tarief afvalstoffenheffing	150.000	150.000	150.000	150.000

Toelichting voorjaarsnota:

Met ingang van 2011 zal het dividend niet meer doorgerekend worden in het tarief afvalstoffenheffing. De bezuiniging van € 150.000 is zodoende gehaald.

Om het tarief niet te laten stijgen vindt verrekening plaats via de egalisatiereserve reiniging. Bij de nota reserves en voorzieningen 2010 is hier reeds rekening mee gehouden.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Milieuvergunningen	12.500	25.000	25.000	25.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Milieuvergunningen	12.500	25.000	25.000	25.000

Toelichting voorjaarsnota:

Het beschikbare budget is in 2011 verlaagd met € 12.500 en wordt voor de jaren daarna structureel verlaagd met € 25.000.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Minder toezicht en handhaving	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Minder toezicht en handhaving	Zie pers taakst.	Zie pers taakst	Zie pers taakst	Zie pers taakst

Toelichting voorjaarsnota:

Binnen de afdeling Milieu en Bouwen vindt een herverdeling van taken plaats en vermindering van toezicht door inkrimping van personeel. Vanaf 1 juli 2011 wordt één fte op het gebied van bouwtoezicht ingeleverd. Met betrekking tot de wettelijke taken zal het minimale niveau in acht worden genomen. Deze inlevering van formatie wordt meegerekend in de personele taakstelling.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
10% lagere bijdrage GGD Regio IJsselland	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
10% lagere bijdrage GGD Regio IJsselland	0	p.m.	p.m.	p.m.

Toelichting voorjaarsnota:

Door de GGD is een taakstelling van 10% op de gemeentelijke bijdrage opgenomen in hun programmabegroting 2012. Het Algemeen Bestuur besluit eind juni 2011 over deze begroting. Hierna wordt een begrotingswijziging bij de GGD opgesteld en wordt de bezuiniging voor Dalfsen verwerkt in de begroting.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Kwijtschelding verrekenen in tarieven	45.000	45.000	45.000	45.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Kwijtschelding verrekenen in tarieven	45.000	45.000	45.000	45.000

Toelichting voorjaarsnota:

Conform besluitvorming zijn genoemde kosten meegenomen in de berekening van het tarief 2011. Als op basis van de werkelijke kosten over 2010 blijkt dat de meerjarenbegroting aangepast moet worden gebeurt dat bij de begroting 2012.

Conclusie

Zoals het er nu uitziet worden alle bezuinigingen binnen het programma gerealiseerd.

Programma 9 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

A. Voortgangsrapportage prestaties programmabegroting 2011-2014

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Een evenwichtige ruimtelijke ordening op het gebied van wonen, werken, recreatie, verkeer, landgoederen en milieu.	<ul style="list-style-type: none"> • De gemeenteraad via kwartaalrapportages informeren over ruimtelijke plannen, procedures, stand van zaken en eventuele knelpunten. • Maken van een structuurvisie voor het gehele buitengebied van de gemeente (vaststelling 2012). • Maken van een nieuw bestemmingsplan buitengebied voor het gehele buitengebied van de gemeente (vaststelling in 2012).
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • De 1^e kwartaalrapportage ontvangt het college in april. In mei komt deze in de raadscommissie aan de orde. • De werkzaamheden te komen tot een nieuwe structuurvisie en nieuw bestemmingsplan buitengebied verlopen volgens planning. 	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Genoeg en goed ingerichte bouwlocaties op basis van, primair, een actieve grondpolitiek.	<ul style="list-style-type: none"> • Actief verwerven van gronden voor uitbreidingsplannen in de diverse kernen. • Waar nodig toepassen van de Wet voorkeursrecht gemeenten.
<p><i>Toelichting voorjaarsnota:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • De Nota Grondbeleid (2004) wordt geactualiseerd n.a.v. gewijzigde wet- en regelgeving op het gebied van grondbeleid. In september 2011 wordt de nieuwe grondbeleidsnota ter vaststelling aangeboden aan de raad. Het overige is reguliere uitvoering. • Door vaststelling van de structuurvisie in 2010 zijn bestaande voorkeursrechten (Wvg) met drie jaar verlengd. Het vestigen van nieuwe voorkeursrechten is momenteel niet aan de orde. 	

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Bouw van voldoende woningen van een goede kwaliteit en aandacht voor de specifieke doelgroepen. Realiseren van woningen voor minder draagkrachtigen en het bevorderen van het eigen woningbezit voor minder draagkrachtigen door het ontwikkelen van nieuwe initiatieven.	<ul style="list-style-type: none"> • Uitgifte en kavelgrootte afstemmen op doelgroepenbeleid en marktomstandigheden. • Uitgifte bouwgrond in: <ul style="list-style-type: none"> ➢ De Gerner Marke: 50 woningen ➢ Westerbouwlanden Noord: 50 woningen ➢ De Nieuwe Landen: 54 woningen ➢ De Koele: 3 woningen ➢ Muldersveld: 2 woningen • Vaststellen van maximale prijzen voor sociale koopwoningen (in overleg met provincie). • Uitvoeren en bewaken van de in 2007 vastgestelde startersregeling(en). • Uitvoering geven aan nieuwe Woonvisie gemeente Dalfsen 2011 t/m 2015.

Toelichting voorjaarsnota:

- Bestemmings- en verkavelingsplannen voor uitbreidingslocaties worden flexibel ingericht, zodat gedurende de looptijd op veranderende omstandigheden kan worden gereageerd.
- Uit te geven bouwgrond/sociale woningbouw 2011:
 - De Gerner Marke: 32 woningen
 - Westerbouwlanden Noord: 50 woningen
 - De Nieuwe Landen 50 woningen (deels inhaal 2010)
 - De Koele: 3 woningen
 - Muldersveld: 5 woningen
- Voor 2011 zijn de maximale prijzen voor sociale koopwoningen gehandhaafd op € 154.000 voor een tussen- en € 176.000 voor een hoekwoning, beiden vrij op naam.
- In mei of juni zal de nieuwe Woonvisie gemeente Dalfsen 2011 – 2016 ter behandeling aan de raad worden voorgelegd.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Een goede kwaliteit van de woon-,werk- en leefomgeving en een hogere kwaliteit, belevingswaarde en recreatiewaarde van het landschap.	<ul style="list-style-type: none">• Begeleiden in de uitvoering van de dorpsplan-plus Oudleusen en Hoonhorst.• Cofinanciering, planvorming en uitvoering prestaties uit het meerjarig pMJP-convenant; o.a. fietspad Sterrebosweg en TenneT-compensatieprojecten.• Masterplan Ruimte voor de Vecht; Regionale Voorkeursvariant.• Realisatie van Symfonie aan de Vecht.• Projectplannen maken voor Groene en Blauwe Diensten (GBD) en Streekeigen Huis en Erf (SHE).• Voorbereiden en uitvoeren projecten in Tennenetgebied (GBD en SHE) en mogelijk ook in een klein deel van de rest van de gemeente Dalfsen.

Toelichting voorjaarsnota:

- Oudleusen: in het eerste kwartaal is gewerkt aan de dorpsagenda en het uitvoeringsplan en is het ondertekenen van het convenant voorbereid.
- Masterplan Ruimte voor de Vecht/Regionale voorkeursvariant
De projecten van Rondje Vecht dragen bij aan de visie van programma Ruimte voor de Vecht. Deze gemeentelijke projecten krijgen een plaats in de Regionale Voorkeursvariant (eind 2011 verwacht), evenals projecten van onder andere het waterschap.
- Rondje Vecht (passantenhaven, bijgebouwen Westermolen, De Stokte, waterbelevingspark, Vechtvliet, cichoreifabriek, uitkijktoren). De uitvoering van het project opwaarderen van de passantenhaven is in maart 2011 aanbesteed. Voor het opwaarderen van de bijgebouwen van de Westermolen is de aanvraag van de omgevingsvergunning in een vergevorderd stadium. Voor de overige projecten zijn in het eerste kwartaal onderzoeken uitgevoerd, die dienen als input voor de planologische procedures.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?
Een actief en actueel handhavingsbeleid.	Verdere professionalisering bouwtoezicht, inclusief uitvoering Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (omgevingsvergunning).

Toelichting voorjaarsnota:

Minder tijd wordt ingezet op taken waar de effecten van de overtreding van de regelgeving en het naleefgedrag beperkt blijken te zijn.

B. Financiële afwijkingen

Bestemmingsplan (regelend)

Nadeel € 35.000 (I)

Op het door de raad vastgestelde bestemmingsplan recreatieterrein Rosengarde hebben Gedeputeerde Staten een reactieve aanwijzing gegeven. Hiertegen stelt de gemeenteraad beroep in bij de Raad van State. In deze procedure wordt de raad ondersteund/geadviseerd door advocatenbureau CMS/Derks Star Busmann uit Arnhem. De kosten hiervan zijn aanzienlijk en worden ingeschat op € 30.000 tot € 35.000. Er is op 15 februari 2011 een eerste rekening van € 18.790 ontvangen.

C. Grootschalige investeringen

Investering	TenneT compensatieprojecten : Bijdrage Dalfsen (25%)
Bedrag	153.000

Toelichting voorjaarsnota:

In 2010 zijn de projecten van Groene en Blauwe Diensten (GBD) en Streekeigen Huis en Erf (SHE) (projecten die opgestart zijn om de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren) voorbereid. Dit heeft geresulteerd in projectplannen voor GBD en SHE, die zijn vastgesteld door het college. De samenwerkingsovereenkomst met de Stichting Groene en Blauwe Diensten Overijssel (die het landschapsfonds gaat beheren) is inmiddels ondertekend. Voor beide projecten is een informatieavond gehouden en zijn brochures beschikbaar. De eerste projecten voor SHE en GBD zijn dit voorjaar aangelegd. De uitvoering wordt dit jaar verder vervolgd.

Investering	Uitvoeren projecten gebiedsgerichte ontwikkeling
Bedrag	179.000

Toelichting voorjaarsnota:

Gebiedsuitwerking Dalmsholte (o.a. voor aanleg fietspad Sterrebosweg) € 90.000
Planvorming in 2011.

Cofinanciering subsidieaanvragen Leader € 38.000

Leader is een Europees subsidieprogramma, bedoeld voor het ondersteunen van kansrijke bottom-up initiatieven. Cofinanciering door de gemeente is daarbij noodzakelijk. Er zijn bij de gemeente drie initiatieven bekend, waarbij initiatiefnemers overwegen een Leader-aanvraag in te dienen.

Cofinanciering coördinatie Leader/beheer plaatselijke groep € 10.000

Gemeente Dalfsen draagt, evenals andere gemeenten, bij aan de Leader-coördinator en het beheer van de plaatselijke groep.

Cofinanciering subsidieaanvragen gebiedsgerichte ontwikkeling landelijk gebied € 28.000

Cofinanciering gebiedsmakelaar + proceskosten € 13.000

Inhuur gebiedscoördinatoren voor keukentafelgesprekken (Rood-voor-Rood/vrijkomende agrarische bebouwing e.d.)

Investering	Grondaankopen t.b.v. toekomstige uitbreidingsplannen (niet via raad)
Bedrag	2.000.000

Toelichting voorjaarsnota:

Het budget wordt binnenkort concreet aangesproken voor de aankoop van gronden aan de oostkant van Nieuwleusen (claim ongeveer € 850.000).

D. Bezuinigingen 2011-2014

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Externe advisering handhaving bouw- en woningtoezicht	15.000	15.000	15.000	15.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Externe advisering handhaving bouw- en woningtoezicht	15.000	15.000	15.000	15.000

Toelichting voorjaarsnota:

Het beschikbare budget van € 53.000 voor externe advisering/juridische ondersteuning is structureel verlaagd met € 15.000. Daarmee wordt de bezuiniging gehaald.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Actualiseren bestemmingsplannen	10.000	10.000	10.000	10.000
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Actualiseren bestemmingsplannen	10.000	10.000	10.000	10.000

Toelichting voorjaarsnota:

De bezuiniging is verwerkt in de begroting 2011 en daarmee behaald.

Bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Onderzoek huuropbrengsten gebouwenbeheer	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Realisatie bezuinigingsvoorstel	2011	2012	2013	2014
Onderzoek huuropbrengsten gebouwenbeheer	0	p.m.	p.m.	p.m.

Toelichting voorjaarsnota:

Onderzoek naar huuropbrengsten van de gebouwen is nog niet gestart omdat in 2012 de vastgestelde gebouwennota wordt geactualiseerd. In deze nota wordt het aspect huurverhoging meegenomen.

Conclusie

Zoals het er nu uitziet worden alle bezuinigingen binnen het programma gerealiseerd.

Hoofdstuk 4

Geactualiseerd financieel meerjarenperspectief 2011 -2015

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de structurele- en incidentele budgetaanpassingen (zoals toegelicht in het vorige hoofdstuk) en de consequenties van het nieuwe investeringsplan, de realisatie van de bezuinigingen en het gevolg op het geactualiseerde meerjarenperspectief.

4.1 Structurele budgetaanpassingen

Voorgestelde budgetaanpassingen 2011 - 2015 excl. investeringen, bedragen in euro's - = nadeel	STRUCTUREEL					
		2011	2012	2013	2014	2015
Omschrijving						
Programma 1. Bestuur						
College van BenW - Arbeidsongeschiktheidsverzekering	S	-7.700	-7.700	-7.700	-7.700	-7.700
College van BenW - Verrekening neveninkomsten	S		22.000	22.000	22.000	22.000
Bestuursondersteuning raad - Update RIS c.a.	S		-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Overige financiële middelen - Dividend BNG	S	29.700	29.700	29.700	29.700	29.700
Algemene kosten P&O – Reis en verblijfkosten	S	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
Automatisering - Apparatuur en software brandweer	S		-7.500	-7.500	-7.500	-7.500
Totaal programma 1. Bestuur		14.000	22.500	22.500	22.500	22.500
Programma 2. Openbare Orde en Veiligheid						
Brandweerkorpsen - Onderhoudsbudget	S	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Totaal programma 2 Openbare Orde en Veiligheid		-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Programma 3. Beheer openbare ruimte						
Wegen binnen de bebouwde kom	S		-11.000	-11.000	-11.000	-11.000
Openbare verlichting	S		-500	-500	-500	-500
Fietspaden	S		-7.100	-7.100	-7.100	-7.100
Openbaar groen	S		-5.900	-5.900	-5.900	-5.900
Exploitatielasten Investeren met Gemeenten	S		-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
Totaal programma 3. Beheer Openbare Ruimte		0	-33.500	-33.500	-33.500	-33.500
Programma 7. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening						
Minimabeleid - Schuldhulpverlening	S	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
Kinderopvang - voorschoolse educatie VVE	S				-42.000	-42.000
Totaal programma 7. Soc. vz. en maatsch. dienstverl.		-8.000	-8.000	-8.000	-50.000	-50.000
Totaal budgetaanpassingen programma 1 t/m 9		-9.000	-34.000	-34.000	-76.000	-76.000

4.2 Incidentele budgetaanpassingen

Voorgestelde budgetaanpassingen 2011 - 2015	INCIDENTEEL					
excl. investeringen, bedragen in euro's - = nadeel						
Omschrijving		2011	2012	2013	2014	2015
Programma 1. Bestuur						
College van BenW - Verrekening neveninkomsten	I	34.000				
Bestuursondersteuning BenW- Klanttevredenheidonderzoek	I	8.000	-8.000	8.000		-8.000
Bestuursondersteuning BenW – Bestuurskracht onderzoek	I	-50.000				
Bestuurlijke comm. en voorl. - promotiefilm	I				-8.500	
Bestuursondersteuning raad - Update RIS c.a.	I	-7.500				
Deelneming nutsbedrijven - rentevergoeding	I	36.100				
Algemene kosten P&O -Vergoeding stagiaires	I	-10.000				
Algemene kosten P&O -Mobiliteitskosten	I	-120.000				
Programma Dienstverlening	I	-60.000	-60.000			
Automatisering - Ontwikkelingen financiële administratie	I	-10.000				
Vastgoedinformatievoorziening - Basisregistratie						
Grootschalige Topografie	I		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Onderhoud en Beheer - vervanging grote trilplaat	I				-5.000	
Onderhoud en Beheer - vervanging rol sportvelden L'veld	I					-8.300
Totaal programma 1. Bestuur		-179.400	-68.000	8.000	-13.500	-16.300
Programma 3. Beheer openbare ruimte						
Wegen algemeen - Wegennota 2014-2018	I				-8.500	
Totaal programma 3. Beheer Openbare Ruimte		0	0	0	-8.500	0
Programma 5. Onderwijs						
Huisvesting openbaar basisonderwijs - Bonte Stegge	I	-5.900				
Huisvesting openbaar basisonderwijs - Heidepark	I	-4.700				
Huisvesting openbaar basisonderwijs - Carrousel	I		-3.400			
Huisvesting openbaar basisonderwijs - Bonte Stegge / Tweemaster	I			-12.200		
Huisvesting openbaar basisonderwijs - Bonte Stegge / Heidepark	I					-22.300
Huisvesting bijzonder basisonderwijs - Mop	I	-9.900				
Huisvesting bijzonder basisonderwijs - Mop	I		-13.100			
Huisvesting bijzonder basisonderwijs - Mop	I				-3.100	
Huisvesting bijzonder basisonderwijs - Mop	I					-44.800
Totaal programma 5. Onderwijs		-20.500	-16.500	-12.200	-3.100	-67.100
Programma 7. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening						
Sociale werkvoorziening (bijdrage Wezo)	I	-155.000				
Kinderopvang - voorschoolse educatie VVE	I		-38.000	-40.000		
Totaal programma 7. Soc. vz. en maatsch. dienstverl.		-155.000	-38.000	-40.000	0	0
Programma 9. Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting						
Bestemmingsplan (regelend) - Advisering Rosengarde	I	-35.000				
Totaal progr.9. Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting		-35.000	0	0	0	0
Totaal budgetaanpassingen programma 1 t/m 9		-389.900	-122.500	-44.200	-25.100	-83.400

4.3 Investeringsplan 2011 - 2015

Het investeringsplan is een update van het investeringsplan 2011-2014, waarbij de jaarschijf 2015 nu is opgenomen. Het investeringsplan wordt niet per onderdeel toegelicht in de voorjaarsnota maar wordt als afzonderlijk boekwerk, bij de voorjaarsnota, aan uw raad aangeboden.

Voor de brandweer wordt onderzocht of de regionalisering nog invloed heeft op de genoemde investering uit het investeringsplan 2012-2015. Als op basis van dit onderzoek het investeringsplan aangepast moet worden gebeurt dit bij de begroting.

Uiteindelijk geeft het geactualiseerde investeringsplan de volgende extra investeringslasten:

Bedragen in euro's "-" = nadeel	2011	2012	2013	2014	2015
Kapitaallasten investeringsplan 2011-2014	39.600	149.000	244.500	322.700	322.700
Kapitaallasten investeringsplan 2012-2015	0	106.500	249.400	319.800	312.200
Mutatie meerjarenperspectief 2011-2015	39.600	42.500	-4.900	2.900	10.500

De aangeleverde mutaties voor de jaarschijf 2011 van het investeringsplan 2011-2014 zijn verwerkt in het financieel meerjarenperspectief 2011-2015. De mutaties op zich komen niet meer terug in het afzonderlijke boekwerk. Hieronder volgt een overzicht met toelichting van de verwerkte mutaties.

Nr.	Omschrijving	Was	Wordt
	5004000 Automatisering		
1	Integratie / implementatie GWS4all	-	23.000
	421 Openbaar basisonderwijs		
2	Meerjarenonderhoud gebouwen 20 jaar (72)	16.136	27.240
3	Meerjarenonderhoud gebouwen 40 jaar (73)	4.740	-
	423 Bijzonder basisonderwijs		
4	Meerjarenonderhoud gebouwen 20 jaar (75)	40.860	38.400
	530.42 Sporthallen (derden)		
5	De Schakel - overdrachtsbelasting	-	38.000

Toelichting :

Ad.1 : De uitvoering van de meeste regelingen op het terrein van sociale zaken wordt ondersteund door de applicatie GWS4all. De leverancier Centric heeft een nieuw systeem ontworpen met nieuwe versies. De implementatie van deze nieuwe versie zou ongeveer € 18.000 gaan kosten. Besloten is om op dit gebied samen te werken met de gemeenten Staphorst en Zwartewaterland. Echter, om gezamenlijk over te stappen naar de nieuwe versie moeten eerst drie aparte systemen tot één systeem worden geïntegreerd. De gemeenten maken dus een dubbelslag: integratie naar één server en één data-base en vervolgens gezamenlijk naar de nieuwe versie van GWS4 all. De kosten zijn dan ook hoger dan dat Dalfsen apart de nieuwe versie zou implementeren. De kosten zijn nu ongeveer € 23.000. Daarvan is € 16.000 voor de integratie en € 7.000 voor het installeren van de nieuwe versie. De bedoeling is dat het structurele applicatiebeheer nu goedkoper kan doordat dit kan worden verricht vanuit één server en data-base. De drie gemeenten kunnen deze kosten nu delen.

Ad. 2 : De vervanging van het dak van de Carrousel stond gepland voor 2012. De vervanging kan echter niet meer wachten tot 2012 en is derhalve voor 2011 ingepland.

Ad. 3 : Investerings onder de € 10.000 worden niet geactiveerd. Verschuiving naar financiële afwijkingen bij programma 5.

Ad. 4 : De offerte voor de vervanging van de kozijnen bij de Uitleg is lager uitgevallen. Het bedrag van de investering kan daardoor omlaag gebracht worden.

Ad.5 : Het complex De Schakel in Nieuwleusen is per 1 januari 2009 verkocht aan de Stichting De Schakel. Op basis van taxatie was de verkoopsom voor het onroerend goed bepaald op € 50.000. Opmerkingen van de accountant van de stichting bracht aan het licht, dat er sprake was van dwaling bij het bepalen van de verkoopsom. Daarover is met de belastingdienst contact geweest. Met elkaar constateren wij, dat op grond van belastingwetgeving de verkoopsom bepaald moet worden op € 591.823 en dat over dit bedrag overdrachtsbelasting is verschuldigd. Inclusief heffingsrente is dat een financieel nadeel voor de gemeente van € 38.000. De door de gemeente te betalen overdrachtsbelasting is destijds gedekt ten laste van de reserve privatisering accommodaties. Bij de actualisatie van de nota reserves en voorzieningen is het restant van deze reserve overgeheveld naar de algemene reserve vrij besteedbaar. Deze kan nu dan ook worden ingezet als dekking voor de betaling aan de belastingdienst.

4.4 Realisatie bezuinigingen

In hoofdstuk 3 van deze voorjaarsnota is bij de voortgang per programma aangegeven in hoeverre de bezuinigingen inmiddels zijn gerealiseerd. De conclusie is dat de € 3,5 miljoen aan bezuinigingen inmiddels grotendeels zijn gerealiseerd. In onderstaande tabel zijn de mutaties weergegeven. Deels komt dit doordat p.m. posten nu concreet zijn ingevuld. Bij de programmabegroting 2012-2015 wordt teruggekomen op de realisatie van de bezuinigingen.

Programma 1. Bestuur (incl. Bedrijfsvoering)

<i>Bedragen in euro's "-" = nadeel</i>	2011	2012	2013	2014
Opzeggen statistiekpakket	5.000			
Overstappen naar Overijsselse Ombudsman	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
Taakstelling op representatie en evenementen	-4.000			
Lagere contributie VNG		-800	-800	-800
Personele taakstelling	55.000	74.000		
Totaal	54.500	71.700	-2.300	-2.300

Programma 5. Onderwijs

<i>Bedragen in euro's "-" = nadeel</i>	2011	2012	2013	2014
Leerlingenvervoer	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal	10.000	10.000	10.000	10.000

Programma 7. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

<i>Bedragen in euro's "-" = nadeel</i>	2011	2012	2013	2014
<i>Uitkomsten onderzoek WMO:</i>				
Hulp bij het huishouden/alfahulp	18.000	18.000	18.000	18.000
Eigen bijdrage scootmobiel en traplift	5.000	10.000	10.000	10.000
Afschaffen vergoeding oplaadkosten	4.000	16.000	16.000	16.000
Halvering autokostenvergoeding	5.000	20.000	20.000	20.000
Totaal	32.000	64.000	64.000	64.000

Totaal programma 1 t/m 9	96.500	145.700	71.700	71.700
---------------------------------	---------------	----------------	---------------	---------------

4.5 Geactualiseerd meerjarenperspectief 2011 - 2015

<i>(bedragen in euro's; - = nadeel)</i>	2011	2012	2013	2014	2015
<i>Door de raad geautoriseerde begrotingsuitkomsten</i>					
Saldo programmabegroting 2011	241.400	218.600	26.600	8.600	8.600
Moties/amendementen:					
Halveren opbrengst gehandicaptenparkeerkaart	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
Verlagen bezuiniging openbaar groen		-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Vluchtelingenwerk ontzien	-900	-1.800	-2.700	-3.600	-3.600
Begrotingswijzigingen 2010:					
Structurele gevolgen najaarsnota 2010	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Consequenties bestuursakkoord		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Actueel meerjarenperspectief april 2011	227.500	163.800	-29.100	-48.000	-48.000
Structurele doorwerking vanuit jaarrekening	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Uitkomsten meicirculaire 2011	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Hoger accres gemeentefonds		100.000	150.000	200.000	250.000
Actueel meerjarenperspectief	327.500	363.800	220.900	252.000	302.000
<i>Voorjaarsnota:</i>					
Totaal te honoreren structurele budgetaanpassingen	-9.000	-34.000	-34.000	-76.000	-76.000
Totaal te honoreren incidentele budgetaanpassingen	-389.900	-122.500	-44.200	-25.100	-83.400
Totaal te honoreren investeringslasten:	39.600	42.500	-4.900	2.900	10.500
Extra realisatie bezuinigingen	96.500	145.700	71.700	71.700	71.700
Meerjarenperspectief inclusief Voorjaarsnota	64.700	395.500	209.500	225.500	224.800

4.6 Niet gehonoreerde budgetaanpassingen

Op basis van bovengenoemd meerjarenperspectief is de conclusie dat dit positief is waardoor niet aanvullend bezuinigd hoeft te worden. Echter er zijn nog wel grote risico's aan dit meerjarenperspectief verbonden. Hierbij gaat met name om de nadere invulling van het bestuursakkoord met alle financiële gevolgen, de tekorten bij de WSW/Wezo en de onzekerheid met betrekking tot het gemeentefonds (meicirculaire). Voor deze risico's zit een stelpost in de begroting maar in hoeverre dit voldoende is, blijkt bij het opstellen van de programmabegroting 2012-2015.

Gelet op bovengenoemde risico's heeft het college niet alle budgetaanpassingen bij de voorjaarsnota gehonoreerd. Van de volgende drie voorstellen met structurele gevolgen, stelt zij voor om ze te parkeren tot aan de begrotingsbehandeling. Dan zal beter bekend zijn hoe bovengenoemde risico's zich ontwikkeld hebben en of het verantwoord is om de drie voorstellen alsnog structureel toe te kennen. In november vindt hierover besluitvorming plaats.

1. Diversen welzijn (vrijwilligerswerk)

Nadeel vanaf 2012 € 12.500 (S)

Tijdens de begrotingsraad 2010 is besloten om voorlopig voor twee jaar extra middelen op te nemen om het Vrijwilligerssteunpunt 8 uur per week open te houden. Vanaf 2012 is daar geen geld meer voor. Er is structureel wel voor 4 uur geld beschikbaar. Het voorstel is om € 12.500 structureel op te nemen om het minimumaantal uren voor het steunpunt te kunnen handhaven. Er is geen sprake van taakuitbreiding, maar van een minimale voorzetting van het beleid.

2. WMO - Mantelzorgers

Nadeel vanaf 2012 € 23.000 (S)

Nadeel 2012 € 15.000 (I)

Bij het vaststellen van de nota 'Mantelzorgers in beeld' in 2008 is besloten om een deel van de structurele kosten voor mantelzorgondersteuning te dekken met incidenteel geld (Wavin-gelden). In het raadsvoorstel is destijds aangegeven dat er voor structurele taken vanaf 2012 minimaal € 23.500 nodig is en dat dit bij de voorjaarsnota 2010 zou worden meegenomen. In 2010 is dit vanwege de bezuinigingen aangehouden en we komen er nu bij u op terug.

Het ondersteunen van mantelzorgers is één van de taken waarvoor de gemeente sinds de komst van de Wmo verantwoordelijk is. Hoewel er geen duidelijk minimum is waaraan de gemeente moet voldoen, heeft het Rijk een aantal basisfuncties voor mantelzorgondersteuning benoemd. Uit de evaluatie van de beleidsnota en de bespreking daarvan met organisaties blijkt dat de gemeente op de goede weg is, maar dat er nog met name aandacht nodig is voor het bereiken en ondersteunen van werkende mantelzorgers en mantelzorgers van GGZ-cliënten. Om alleen de huidige ondersteuning in stand te houden is een structureel budget nodig van € 23.000. Om de genoemde aandachtspunten projectmatig op te kunnen pakken, is een eenmalig budget van € 15.000 nodig.

Geen uitbreiding van de middelen betekent dat er 'nee' moet worden verkocht aan mantelzorgers die ondersteuning vragen of dat de kwaliteit sterk achteruit gaat. In tijden waarin mantelzorgers juist extra zwaar belast worden (denk aan bezuinigingen op de Awbz-functie begeleiding), is het terugschroeven van ondersteuning aan mantelzorgers zeer onwenselijk. Overbelasting bij mantelzorgers zorgt ervoor dat de vraag naar professionele zorg stijgt. De incidentele middelen waren niet geheel te voorzien. Uit de evaluatie bleek dat op een aantal punten er nog duidelijk werk aan de winkel is om mantelzorgers te ondersteunen. Het is echter geen beleid dat absoluut onuitstelbaar of onontkoombaar is. Op basis van de drie O's kunnen de incidentele middelen niet toegekend worden. Het ondersteunen van mantelzorgers is echter een belangrijk preventief middel om duurdere zorg te voorkomen.

3. Participatiebudget - Wet Educatie Beroepsonderwijs

Nadeel € 20.000 (S)

De rijksmiddelen voor volwasseneneducatie zijn ongeveer gehalveerd. Hierdoor kan geen acquisitie worden gedaan voor het werven van mensen uit de doelgroep. Die doelgroep bestaat uit circa 3.000 mensen. Nieuwe deelnemers kunnen niet via de ROC worden geplaatst. Het plan is om nieuwe deelnemers te werven en te plaatsen via de activiteiten die op grond van de welzijnsactiviteiten worden ingekocht. Hiervoor is op jaarbasis een bedrag van € 20.000 noodzakelijk.

In totaal hebben de drie geparkeerde voorstellen de volgende financiële omvang.

(bedragen in euro's - = nadeel)	2011	2012	2013	2014	2015
Programma 6. Cultuur, sport en recreatie					
Diversen welzijn - Vrijwilligerswerk		-12.500	-12.500	-12.500	-12.500
Programma 7. Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening					
WMO (excl. Huishoudelijke hulp) - Mantelzorg		-38.000	-23.000	-23.000	-23.000
Participatiebudget - Wet Educatie Beroepsonderwijs	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Totaal geparkeerd programma 1 t/m 9	-20.000	-70.500	-55.500	-55.500	-55.500

Hoofdstuk 5

Uitgangspunten begroting 2012

Begrotingsrichtlijnen 2012

- **Inflatie**

Vertrekpunt voor het opstellen van de begroting 2012 (inclusief meerjarenraming 2013-2015) is het huidige beleid zoals dat weergegeven is in de begroting 2011. De begrotingswijzigingen t/m maart 2011 zijn meegenomen.

Er wordt voor 2012 geen inflatie toegekend aan alle budgetten. We blijven in principe op de nullijn zitten, tenzij de uitkomsten van het bestuursakkoord het toelaten om wel een inflatie toe te kennen. Hierop komen we terug bij de programmabegroting 2012-2015.

Voor de loonkosten volgen we de CAO ontwikkeling. Voor de raming van de subsidies geldt dat als er afspraken gemaakt zijn ten aanzien van CAO verplichtingen, dit gemotiveerd aangegeven moet worden.

- **Tarieven**

Daar waar in het kader van de bezuinigingen nadere afspraken zijn gemaakt over de ontwikkeling van de tarieven (bijvoorbeeld verhuur sportterreinen) worden deze niet extra verhoogd met een inflatiecorrectie. Voor de overige tarieven betekent dit dat voor 2012 rekening gehouden moet worden met een tariefsverhoging van 1%. Datzelfde percentage wordt ook aangehouden voor de jaren 2013-2015.

- **Richtlijnen belastingen**

De aanpassingen van de tarieven voor de belastingen worden meegenomen in de conceptbegroting. Dit betekent voor de tarieven welke kostendekkend zijn zoals de afvalstoffenheffing dat dit uitgangspunt ook vertaald moet worden in de conceptbegroting 2012. Daar waar in het kader van de bezuinigingen nadere afspraken zijn gemaakt over de ontwikkeling van het tarief, vindt er geen extra tariefsverhoging plaats in de vorm van een inflatiecorrectie.

Voor de onroerende-zaakbelastingen geldt op grond van de besluitvorming bij de vaststelling van de begroting 2009-2012 een extra verhoging van 4% in 2012. Op basis van de vorig jaar vastgestelde begroting 2011-2014 voor 2012 nogmaals 6%, voor 2013 en 2014 nog eens 3%.

- **Aantal inwoners en woningen**

Daar waar bedragen gerelateerd zijn aan aantal inwoners en woningen dient voor wat betreft de berekening uitgegaan te worden van het volgende overzicht:

Jaar	Inwoners	A/D	Mutatie		Woningen	A/D	Mutatie
2009	27.044	D			10.501	D	
2010	27.259	D	215		10.632	D	131
2011	27.313	D	54		10.750	A	118
2012	27.413	A	100		11.086	A	336 *
2013	27.513	A	100		11.344	A	258
2014	27.613	A	100		11.464	A	120
2015	27.713	A	100		11.549	A	85

D = definitief

A = aanname

* Inclusief inhaalslag afmeldingen "oude"jaren